

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUŠNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

HITLER BO ŠE DANES DOBIL MANDAT

Pogajanja so že tako daleč dozorela, da bo Papen že danes podal ostavko svoje vlade

Pariz, 11. avgusta. AA. »Havas« poroča iz Berlina, da bo državni kancelar von Papen še tekom današnjega dne predložil državnemu predsedniku Hindenburgu ostavko svoje vlade. Hindenburg bo nato povabil Hitlerja, naj sestavi novo vlado.

Berlin, 11. avgusta. AA. Državni kancelar von Papen se je danes začel pogajati o sestavi nove nemške vlade. Kakor zatrjujejo dobro poučeni krogi, nova vlada ne bo v znamenju imen Papen-Schleicher, marveč bo vodstvo državnih poslov najbrže pre-

vzela trojica Hitler-Schleicher-Papen. Najvažnejša in za nadaljnjo usodo sedanje vlade odločilna bodo pogajanja med državnim kancelarjem Papenom in voditeljem nemškega centra. Pri teh pogajanjih bo centrum zastopal predsednik württenberške države dr. Ifoos. Javnost močno zanima potek teh pogajanj. Mnogi že ugibajo, kakšni bodo pogoji in kaj bo centrum zahteval za primer, da bi pristal na Hitlerjev predloženi kabinet. Po informacijah iz katoliških političnih krogov bo centrum po vsej priliki izjavil Papenu, da je skrajni čas, da Hitler prevzame odgovornost in da s tem dokaže, ali je tudi na vladi tako sigurne samega sebe, kakor je bil oblasten v opo-

ziciji. Kot vodja državne vlade naj Hitler predvsem pokaže tudi to, kakšne so njegove zmoglosti pri praktičnem upravljanju in socialnem delu. Zato bodo katoliški poslanci prenašali Hitlerjev kabinet s tem, da se bodo vzdržali glasovanja. Navzlic temu pa si hočejo ohraniti proste roke in bodo novo vlado spremljali z največjim neupanjem. Centrumu gre sedaj predvsem za to, da prepreči protiparlamentarne solucije, ki bi vzele centrumu za delj časa vsak poseg v javno in politično življenje v Nemčiji. Čim bodo pogajanja s centromom končana, bodo ostali razgovori za sestavo Hitlerjeve vlade le še postranskega pomena.

Lep uspeh naših poslancev

S složnim in odločnim nastopom so dosegli, da je bila prvotno določena trošarina na sladkor in električni tok skoro za polovico znižana. poslanec Pavlič pa jih zato napada

Beograd, 11. avgusta. Seja Narodne skupščine je trajala včeraj pozno v noč. Po skoro celodnevni razpravi v skupščini in finančnem odboru je bil naposled sprejet zakon o trošarinah, vendar pa je vlada prišla na znatno znižanje prvotno predvidene višine trošarine na sladkor in električni tok. Za to so se posebno zavzeli poslanci dravske banovine, ki so s stvarnimi argumenti opozorili na preveliko obremenitev prebivalstva dravske banovine, če bi bil sprejet prvotni predlog. Po dolgotrajnem posvetoivanju je bil naposled sprejet predlog, da se pobira od sladkorja v kockah trošarina v znesku 1.50, za sladkor v kristalu pa 1.25 s tem, da plačajo polovico te trošarine tovarne, tako da se sme povišati cena sladkorja samo za polovico novo določene trošarine. Glede trošarine na električni tok je bil sprejet kompromisni predlog, po katerem bo znašala trošarina za tok za razsvetljavo 70 par za kilovatro uro, trošarina za pogonski tok pa pri uporabi do 1000 kilovatih ur 10 par, pri uporabi preko 1000 kilovatih ur pa 5 par za uro. Za znižanje prvotno predvidenih trošarin so se zavzeli vsi narodni poslanci JRKD iz dravske banovine, zlasti pa sta odločno nastopila gg. poslanca Lovro Petovar in Anton Krejčič, tako da je predvsem zasloga slovenskih poslancev, da ni bil sprejet prvotni predlog,

ki bi pomenjal dvakrat večjo obremenitev, kakor je sedaj.

Dočim pa se slovenski poslanci JRKD z največjo vnemo brigajo za to, da pravilno zastopajo interese svojih volilcev, hodi g. poslanec laškega sreza Alojzij Pavlič svoje pota in je smatral baš včeraj, ko so bile na dnevnem redu tako važne razprave, ki se tičejo življenjskih interesov prebivalstva dravske banovine, za uместno, da je izjavil v Narodni skupščini incident, ki ga obsoja vsa zbornica in vsa trezna javnost. Postavil se je za zagovornika onih krogov, ki so onemogočili njegovemu duhovnemu sobratu župniku Barletu izvrševanje poslanskega mandata in delo za slovo in ljubezen med ljudstvom ter je napadel svoje poslanske tovariše iz dravske banovine na način, ki je izrazil največje ogorčenje cele zbornice. Podkopal jim je stvari, zaradi katerih ga bodo, kakor čujemo, še na drugem mestu pozvali na odgovor. V poslanskih krogih se zlasti z začudenjem vprašujejo, kako je mogel baš slovenski poslanec in povrh še duhovnik pozabiti, da je bil izvoljen na program jugoslovenske narodne sloge in bratstva, da sedaj s svojim postopanjem naravnost pljuje na vse one voliče, ki so oddali zanj svoj glas pri volitvah 8. novembra. Prepustajo pa seveda voličem njegovega okraja, da sami zadevo razčistijo.

Kongres Saveza kinematografov

Ker je zaradi previsokih taks in raznih zakonskih ukrepov ogrožen obstoj kinematografov, zahteva savez nujno od pomoč

Beograd, 10. avgusta. p. V palači bioskopa Reuniona se je danes vršil kongres lastnikov bioskopov. Kongres je vodil predsednik Zveze lastnikov bioskopov dr. Arankić, ki je govoril obširno o težavah kinematografov. Glavna razprava pa se je nanašala na Državno filmsko centralo, na »Prosvetni film« ter na namere Američanov, ki hočejo likvidirati svoje filijale v Jugoslaviji. Kongres je po končani debati sprejel naslednjo resolucijo.

Kongres ugotavlja, da je položaj bioskopov zaradi splošne gospodarske krize, deloma pa zaradi nekaterih zakonskih določb tako težaven, da preti nevarnost popolnega propada teh podjetij. S tem bo država trpela veliko škodo. Kongres ugotavlja, da je obremenitev bioskopov s takimi ogromni. Ta obremenitev je bila določena v času največje konjunktive in danes že davno ni več sodobna. Urajujoč potrebe države zahtevamo: naj

1. državna taksa za bioskope na deželi se zniža za polovico, kakor je to bilo do 1. aprila t. l.;

2. da občinska in banovinska taksa skupno ne sme biti večja od polovice državne takse. S tem bo podana enakost vseh krajev, a država bo imela s tem jamstvo, da njenih davčnih objektov ne uničijo s preobremenitvijo samouprave;

3. da se v letnih mesecih maj, junij, julij in avgust vse takse znižajo za polovico, da bi mogli bioskopi tudi v teh mesecih redno posloovati, dočim so sedaj po večini zaprti;

4. da se policijske takse, ki se pobirajo v nekaterih mestih, ukinejo, ker nimajo zakonske osnove;

5. da se zakon o prometu filmov ukine ali pa spremeni po naslednjih smernicah: V Filmski centrali naj bo tudi zastopnik finančnega ministrstva, zastopniki ostalih ministrstev pa so lahko samo javni organi, ne pa osebe, ki so zainteresirane pri pos-

meznih filmskih podjetjih. Zahtevamo zlasti, da se izpremeni ali pa ukine čl. 7. in 8. zakona o prometu filmov.

Ne vemo, zakaj bi se morali zaradi enega podjetja za izdelavo filmov, bioskopi zapirati, ker nimajo na razpolago dovolj filmov. S tem se uničujejo stotine milijonov našega narodnega imetja zaradi enega filmskega podjetja. Protestiramo proti inenju, da se Jugoslovenskemu prosvetnemu filmu da monopol za izdelavo tiskanih filmov za dobo petih let. To bi značilo, v kolikor se tiče izvrševanja čl. 6 in 7. pravilnika izročiti bioskope na milost in nemilost monopoliziranemu podjetju.

Zahtevamo, da se zakonska določba dolžnostnega predvajanja filmov ne določi odstotno, marveč pavšalno po skupni metraži. Udruženje nadalje prosi, da se izpremeni zakon o prometu filmov nujno, ker je od tega odvisna možnost nadaljnjega obratovanja bioskopov. Kongres prosi, da se nujno izda tudi izprememba zakona o zaščiti avtorskih pravic in cilju zaščite konzumentov in da se koncesija za zastopstvo avtorskih pravic poveri domačemu udruženju avtorjev pod nadzorstvom države in odvzame iz privatnih spekulativnih rok. Kongres prosi pristojne kroge, naj upoštevajo upravičene zahteve ameriških filmskih podjetij, da se jim omogoči nadaljnje delo v Jugoslaviji in s tem zasluga domačim bioskopom dovoljno število filmov. Kongres prosi nadalje, da se ukine čl. 9. uredbе o prometu filmov, po katerem je določeno, da se sme domači film predvajati samo dvakrat v enem bioskopu, ker to ni v skladu z ostalimi odredbami zakona. Kongres prosi, da se za reševanje teh vprašanj skliče anketa, na kateri bodo zainteresirani krogi obrazložili uveljavljenost svojega stališča.

Predstavnik saveza se poziva, da ne sodeluje v Državni filmski centrali, dokler

ne bo izpolnjena zahteva saveza glede izpremembe zakona o filmih.

Po sprejetju resolucije je bila izvoljena nova uprava saveza ter je bil soglasno izvoljen za predsednika g. dr. Milko Brežigar iz Ljubljane.

Ukinjena izdaja direktnih voznih listkov pri potovanju v Avstrijo

Beograd, 11. avgusta. AA. Ker je v smislu tarifnega obvestila v 20. številki »Sobračajnega vestnika« ukinjena direktna odprema potnikov v smeri Avstrija-Jugoslavija, se s 15. avgustom ukine tudi direktna odprema potnikov v smeri Jugoslavija-Avstrija.

Po informacijah ki smo jih dobili pri železniški direkciji v Ljubljani, gre samo za enak odlok, kakor so ga izdale avstrijske oblasti že pred časom. Ne bodo se namreč več izdajale direktno vozne karte za avstrijske postaje, marveč samo do meje. Avstrijske oblasti so izdale ta odlok v zvezi s svojimi deviznimi omejitvami. Zaradi tega so bile sedaj tudi naše oblasti prisiljene, izdati sličen ukrep. Potniki zaradi tega ne bodo imeli nikakih stitnosti. Kdor potuje iz Jugoslavije v Avstrijo, dobi vozni listek samo do omejene postaje. Za vožnjo po avstrijskem ozemlju mu bo nato sprevodnik v vlaknu izdal vozni listek (brez doplačila), tako da na avstrijski omejni postaji ni treba izstopati zaradi nakupa karte. Enak je postopek v obratni smeri.

Blagoslovitev spomenika Heinzu Müllerju

Mojstrana, 11. avgusta. Na pokopališču na Dovjem pri Mojstrani se je danes dopoldne vršila lepa pijetna svečanost. Ob ogromni udeležbi prebivalstva iz Mojstrane, številnih turistov in izletnikov ter zastopnikov SPD, TK Skale in Hrvatskega planinskega društva ter tujsko prometnega društva v Mojstrani je bil na svečan način blagoslovljen spomenik mlademu nemškemu turistu Heinzu Müllerju, ki se je pred dvema letoma ubil na Triglavu in je pokopan na Dovjem.

Spominsko svečanost je otvoril prof. Neune iz Monakovega, ki je imel lep nagovor, v katerem je poudarjal pokojnikovo vrline, njegovo veliko ljubezen do naših planin, ki ga je veljala tudi življenje, in se končno zahvalil vsem, ki so prispele k spominski svečanosti, obenem je izrazil iskreno zahvalo za postavitev lepega spomenika.

V imenu jugoslovenskih planincev je spregovoril g. Milan Kham iz Ljubljane in imel lep spominski nagovor; za njim je govoril ravnatelj tujskoprometnega društva g. Winzig, ki je v nemščini očrtal pokojnikovo ljubezen do planin, v imenu evangelske občine v Ljubljani je pa govoril g. Reichl.

Zastopniki zbranih društev in korporacij so položili na grob več krasnih vencev, pa tudi turisti in drugi so okrasili grob s cvetjem in planinskimi rožami. S tem je bila lepa pijetna svečanost zaključena.

Pogreb

Bogomile Smerketove

Včeraj okrog 13. so prenesli ponesrečeno mlado turistko Bogomilo Smerketovo skozi Kot v Mojstrano, kjer so jo popoldne prenesli na pokopališče na Dovje in jo v mrtvašnici položili na mrtvaški oder. Številni turisti, Mojstrančani in letoviščarji, so položili na krsto mnogo vencev in šopkov cvetja. Davi so se pripeljali v Mojstrano svoji ponesrečeni Bogomile, ki so se udeležili blagoslovitve nagrobnega spomenika Heinzu Müllerju. Pogreb nesrečne mladenke bo ob 16.

Poldnevna revolucija v Španiji

Nezadovoljni zaradi odpusta iz službe, so se oficirji poskušali polastiti oblasti — Poizkus pa je bil v kali zadušen

Madrid, 11. avgusta. Včeraj zjutraj so poskušali oficirji, ki so bili pri reorganizaciji španske armade odpusteni, izvesti revolucijo. V Madridu so se skušali polastiti oblasti ter so napadli pred vsem predsedništvo vlade in prometno ministrstvo. Njihov napad pa je bil odbit ter je bila revolucija že v dopsidanskih urah zadušena. Vlada je izdala stroge varnostne ukrepe, da prepreči vsak nadaljnji poskus. Le v Seviliji, kjer se je upornikom pridružil tudi vojaštvo in delavstvo, boji z uporniki še trajajo. Po zatrdilu notranjega ministrstva pa bo tudi tam še v teku današnjega dne vzpostavljen red in mir.

Madrid, 11. avg. AA. Pokret, ki je izbruhnil včeraj na vse zgodaj, ima v glavnem monarhističen značaj in ni naperjen zoper današnje oblasti kot osebe, temveč proti sedanji obliki vladavine.

V vladnih krogih izjavljajo, da je že dopoldne vladal v Madridu popoln mir in da je vlada popoln gospodar položaja. Vendar pristavljajo, da ni izključeno, da pride v notranjosti države še tu pa tam do kakšnih spopadov, ker je ugotovljeno, da je pokret razširjen po vsej državi.

Vlada je izdala celo vrsto izrednih odredb. Policija je vsa oborožena z revolverji, karabinkami in sabljami. Vojska je v strogi pripravljenosti.

Ne ve se še, koliko upornikov je bilo udeleženih pri tem streljanju na trgu Cibehez, kjer stoji palača prometnega in vojnega ministrstva. Vendar mislijo, da jih ni bilo več kakor tri do štiri sto. Uporniki so se pripeljali na trg v tovornih avtomobilih.

Oficirji, ki so se udeležili današnje vseaje, so po večini tisti, ki jih je vlada upokojila na podlagi vojaške reforme, ki jo je izdelala Azanava vlada. Toda med njimi je bilo tudi več aktivnih oficirjev in nekaj desetih vojakov, največ iz madridskega konjeniškega polka. Razen njih pa so bili zraven tudi nekateri civilisti, ki mrze sedanji politični sistem v Španiji.

Na pristojnem mestu izjavljajo, da je vlada obnovila red s pomočjo policije, ne da bi se bila morala obrniti po pomoč na vojsko.

Med boji, do katerih je prišlo v sami palači prometnega ministrstva in na trgu Cibehez, je padlo vsega skupaj pet vstašev, ranjenih pa je bilo nekaj redarjev, med njimi eden zelo nevarno. Število na licu mesta aretiranih upornikov dosega 150. Aretacije so se potem nadaljevale v krogih nasprotnikov sedanjega režima. Pri tej priliki so aretirali, kakor je že javljeno,

tudi vojvodo Infantado, generala Fernandez Pereza in druge.

Trdijo, da stoji na čelu pokreta general Kavalkanti in da je on celo osebno vodil napad na prometno ministrstvo. General je neznano kam izginil.

Notranje ministrstvo je izdalo uradno poročilo, ki potrjuje vest, da se je v Alcali uprl konjeniški polk, ki je samovoljno zapustil vojašnico in hotel kreniti proti Madridu. Toda polk ni prehodil še kilometra, ko so se vojaši premislili in se vrnili nazaj v Alcalo. Doznava se, da je Alcalo glavno središče sedanjega revolucionarnega pokreta.

Razen prometnega ministrstva in ministrstva za vojsko so uporniki hoteli naskočiti tudi osredno upravo javne varnosti. Toda sam ravnatelj javne varnosti Memedes je takoj zgrabil za puško in stopil na čelo redarjev, da prepreči napad, kar se mu je tudi posrečilo.

Madrid, 11. avgusta. Včerajšnji dogodek v Madridu niso v Barceloni imeli nobenega odmeva. V Barceloni je vladal popoln red in mir. — Vlada je v Madridu prepovedala izhajanje sedmih raznih listov, ki so pisali proti današnjemu stanju. V zvezi s tem trenutno izvežemo, da se je včerajšnji upor pripravil v Algeirasu. Ves potret je povzročila reforma v armadi, ki jo je izvedel vojni minister Azana in pri kateri je bilo število častnikov v španski armadi znižano od 7000 na 9000. 12.000 častnikov je bilo upokojenih, ostali pa so bili odpusteni in živijo sedaj večinoma v velikih bedi. Iz tega razloga so skupno s še aktivnimi tovaršji sklenili izvršiti upor, ki so ga davi izvedli. Zatrjuje se, da ves pokret ni naperjen proti republiki, temveč proti vladi.

Konec revolucije

Madrid, 11. avgusta. V zbornici je ministrski predsednik Azana podal obširno izjavo o včerajšnjem revolucionarnem poskusu in z zadovoljstvom ugotovil, da je bil upor takoj v kali zadušeno. Obenem je napovedal, v bodoče strogo izvajanje zakona o zaščiti republike. Zbornica je izrazila vladi zaupniko.

Danes opoldne je prispeval v Madrid vest, da so se uporniki v Seviliji že v teku noči udali in da vlada sedaj tudi tam popoln red in mir. Vodja revolucije general San Jurjo je pobegnil na Portugalsko. Da bi preprečila nadaljnji beg upornikov, je vlada odredila začasno zaporo državne meje. V Madridu je bilo aretiranih v zvezi s tem uporom nad 200 ljudi.

Češki tisk o razmerah v Julijski Krajini

Dva izvenpraška lista o fašističnem prizadevanju za iztrebljenje slovensčine tudi iz cerkve

Praga, 11. avg. v. List »Glas Lidu« iz Čeških Budjevojce objavlja daljši članek o postopanju italijanskih fašistov proti kultu sv. Cirila in Metoda v Julijski Krajini. V svojem članku pravi list med drugim:

»Sistematično politiliziranje, ki ga fašisti izvajajo iz mržnje proti Jugoslovenom, ne pozna meje: fašisti so v tem pogledu brezobzirno pričeli zatirati vse, kar je Jugoslovenom najsvetejše, in so se spravili tudi nad njihovo vero. Fašisti menijo, da se bo narod, ki bi ostal brez lastnih verskih tradicij, lažje podvržal asimilacijskemu procesu. Zato sistematično preganjajo duhovnike, ki še vedno vztrajajo pri slovenskih prike in jim prepovedujejo pod najstrožjim kaznim uporabo materinščine pri verskem pouku. Niso redki fašisti, ki se odlikujejo s tem, da ob nedeljah pri službah božjih stikajo pri ženskah za slovenskimi molitveniki, ki jih pred cerkvijo sežigajo. Nadalje so dobili skoro vsi duhovniki v Julijski Krajini pismene prepovedi, da pri krstu ne smejo dajati slovenski deci slovenskih imen in da ne smejo dovoliti vklesavanja slovenskih imen v nagrobne spomenike.«

»Moravski Narod« prinaša daljši članek z naslovom »Z ricinovim oljem proti balkanski invaziji v Julijski Krajini«; v članku pravi med drugim:

»Fašistični tisk vedno bolj intenzivno poziva državne oblasti, naj uničijo tudi zadnje sledove »balkanske invazije« v Julijsko Krajino. Jugoslovensko prebivalstvo ne sme imeti svojih šol. Svojih družtev, kulturnih ustanov, niti slovenskih nagrobnih spomenikov. Vse to pa fašistom še vedno ni dovolj. Čeprav so se svečano pred vsem svetom obvezali, da bodo ščitili narodne manjšine, jim danes odzveajo najprimitivnejše pravice, katerih se lahko poslužujejo celo narodi na najnižji stopnji kulture, namreč narodna jezika. Tako so v zadnjih mesecih započeli fašisti najintenzivnejšo akcijo, da bi pregnali tudi iz cerkva slovensčino. Ker se slovenska duhovščina ne da-

ja njihovi volji, so jo pričeli preganjati iz župnišč, iz zapirali, internirati in dejansko napadati. Po dobro premišljenem načrtu si prizadevajo fašisti, da se realizira določba konkordata, na podlagi katere se mora vse škofije na novo razdeliti tako, da se bodo njihove meje skladale z mejami političnoupravnih enot v državi. Pri tem upajo fašisti, da bodo v Julijski Krajini popolnoma onemogočili delovanje duhovščine jugoslovenske narodnosti, tem bolj, ker postavljajo na izpraznjena in novo osnovana mesta le duhovnike, o katerih je znano, da simpatizirajo s fašizmom.«

Iz policijske kronike

Ljubljana, 11. avgusta.

Na žandarmerijski stanici Smednik je shranjeno kolo, ki je bilo najbrž ukradeno. Je dobro ohranjeno, črno pleskano, ogrodek je okrašen z rdečimi rožami v obliki venca. Kolo je znamke »Cuklas Champion International« št. 1349939 in vredno kakih 1000 Din. Lastnik se lahko zgleda tudi na upravi policije.

Graščak Bebovsky Klement iz Zapuži pri Mirni na Dolenjskem se je mudil večeraj popoldne v Ljubljani. Pustil je svoj osebni avtomobil na Kongresnem trgu in odšel po opravkih, medtem pa mu je nekdo s hladnilnika odtrgal vijak s toplomerom v vrednosti 1000 Din.

Dijak Brezovšek Marjan, stanujoč v Komenského ul. št. 26, je pri telovadbi na telovadnici Sokola III na Dunajski cesti odločil svojo okoli 4000 Din vredno zlato žepno uro z verzičco na klop. Ko pa je odšel domov, je uro pozabil na klopi. Se je naslednji dan je opazil, da nima ure in je takoj odšel na telovadnico, toda uro je medtem že nekdo izmislil.

Caveant consules...

Nekaj misli ob nameravani svedbi novih davčnih bremen

Ljubljana, 11. avgusta.

Svetovna gospodarska kriza pritiska, tudi pri nas jo čutimo na vseh koncih in krajih. Brezposelnost, znižane mezde, znižani delavniki in delovni teden, brezplačna praznovanja: vse v smeri znižanja kupne moči prebivalstva, zlasti delovnih slojev, ki te tekoče znižane kupne moči ne morejo kriti iz nikakih drugih dohodkov. Kot posledica tega je padec odjema tako industrijskih kot poljedelskih produktov, kar ima za posledico zopet novo povečanje brezposelnosti in pa znižane dohodke poljedelcev, ki svojega blaga ali ne morejo spraviti v denar ali pa pod ceno, ki naj bi jim nudila eksistenčni minimum. Kriza se poostreje bolj in bolj. Seveda v zvezi s tem padajo davki. Od manjših zaslužkov je manj direktnih davkov, od nižjega blagovnega prometa je manj poslovnega davka, manj trošarin in anj carin od nižjega izkupička in zaslužka je manj pridobnine in manj družbenega davka itd. Tudi monopolna prodaja trpi: le vprašajte trafikante, povedali vam bodo, da so tudi oni kadifici, ki so nekaj trdili: rajši lačen kot brez tobaka — znatno omejili svoj konzum cigaret, cigar ali tobaka. Iz nič ni nič in nič biti ne more.

Ali kupna moč ne pada samo direktno, pada lahko tudi indirektno, s povišanjem cen. V spominu je nam še lanski pšenični režim, ki je precej znižal kupno moč konzumentov, povišal pa je kupno moč poljedelcev in morda še koga... Spominjamo se še lanskega povišanja trošarine na sladkor, ki je pri vsakem kg sladkorja to kupno moč znižala za 1 Din. In pogledimo letošnje leto.

Nekaj je bilo prave rje na pšenici, nekaj je bilo spekulantske, efekt: moka se je nedavno podražila. Prišla je omejitev v deviznem prometu: večina kolonijalnega blaga se je podražila: n. pr. kava. Ni še dolgo tega, kar se je podražilo olje, te dni se je podražila mast za 1 Din na debelo. Itd. itd. Kam to pojde in odkod dobivajo statističari nazadovanje v indeksu cen? Morda iz zelenjave ali iz kmetijskih pridelkov? Ali od mesa? Delavske družine pa obupujejo.

In kot smo rekli, državni manjka davkov. Treba jih bo nadoknaditi. Kje neki? Zvišajo naj se dohodki tam, kjer bodo najbolj izdatni. Trošarina na sladkor in trošarina na električni tok in podvojitve poslovnega davka, to bo neslo. Ali ne udari to najbolj zopet onih, ki so jih že vsa bremena gospodarske krize udarila? Kavo vendar ne bodo pili grenko, in kavo ima danes marsikdo za zajtrk in večerjo, pa še za kosilo! V tem tudi ne bodo sedeli, saj niso tako srečni, da bi šli drugam, pa tam varčevali z razsvetljavo. In poslovni davek bo podražil vse trgovske predmete in davek na porabljeni elektriko bo podražil produkcijo... Mar morda n. pr. ne bodo umetna gnojila dražja, če bo ruska tovarna plačala samo za trošarino na električni tok 25 milijonov Din letno? Ali ne bo prizadet zopet poljedelec in z njim glavni sloj, za katerega se pri nas skrbi? Ali bo pa odjem manjši in brezposelnost na Rušah, odjema toka ne bo, brezposelnost

Za zaploditev rakov v naših vodah

Vse je odvisno od izida poskusa križanja bajerskega raka s koščaki

Ljubljana, 11. avgusta.

Referent za ribogojstvo pri banski upravi g. inž. Ivan Jelačin je naletel nedavno v bajerju pod Rožnikom v Rožni dolini, ki je last g. Hočevarja, na krasne eksemplare plemenitega raka, kakršnih pri nas skoraj ne najdemo več. Rake je pred leti nasadil sam g. Hočevar in zanimivo je, da v bajerju ali kakor se imenuje »Podrožniško jezero« zelo dobro uspevajo, se naglo plode in množe in dosegajo velikost, ki je pri nas že redka. Raki so dolgi od 15 do 20 cm in tehtajo eden približno četrtilo kilograma.

Vest je v toliko zanimiva in razveseljiva, ker pri nas ni bilo mogoče zasediti in zaploditi rakov, ker jih je povsod uničila strahovita račja kuga, ki divja že skoraj tri desetletja in je pri nas uničila ves raki žarod.

Znano je, da so včasih iz Slovenije izvažali na leto na stotine komadov rakov na Dunaj in v Berlin. Kranjski raki so sloveli kot specialiteta. Tako so samo v Krki na leto nalovili za 80.000 goldinarjev rakov. V Brezicah in Krškem je več trgovin lepo procvetovalo in živelo od trgovine z raki. Ko se je pojavila račja kuga, je bilo cvetoče kupčije sveda kmalu konec. Kuga je strahovito divjala med plemeniti potočnim rakom in ga uničila skoraj povsod. Strahoviti bacil pesti astacus je storil svoje in nam uničil potočnega raka v Gameljcih, v raznih pritokih Kamniške Bistrice in drugih potokih, ki so bili za gojenje raka dobri. Rak je ostal edino v kraških jamah, deloma jih je še nekaj blizu Cerklje, na Igu jih goji g. Palme itd. Opažati je, da rak uspeva večinoma bolj v zaprtih vodah in jasen tak primer je podan tudi v bajerju g. Hočevarja.

Pred vojno so opetovano nasadili raka po raznih naših vodah, pa se njegova zaploditev ni posrečila. Rak se je držal eno ali dve leti, potem je pa poginil. Tudi po vojni so nadaljevali s takimi poskusi, pa se ni posrečilo zaploditi raka.

Banska uprava je izbrala razna vališča, ugodna za nasaditev raka, nakupila je večje množice mladih rakov v južnih krajih naše države in v Bosni, kamor še ni prodri val račje kuge. Nasadili so rake po raznih vodah, pa zopet ni bilo uspeha. Če bi se posrečilo zopet zaploditi raka, bi se

bo na Faki in njenih pritokih: pa ne bo ne zaslužka pri delavcih, ne davka na tok, ker ga nihče porabil ne bo. Drava bo lahko svojo energijo vodila v Črno morje.

Povišajte trošarino na sladkor, ali recite obenem: cena sladkorja na debelo in na drobno se pa ne sme povišati niti za paro. Naj se znižajo dobički sladkornih baronov na znosen odstotek! Saj so že dvanajst let izvažali iz naše države stomilijone na carinskih premijih, ki jim jo je poklonila država, da »podpre industrijo«. Molzno kravo lahko molzemo, dokler gre in dokler ima kaj mleka. Zda naj si pa tudi ti gospodje malo zadržajo možničke in naj vedo, da krava, ki je slabše hranjena, daje manj mleka. Tako je namreč s kupno močjo sladkornih konzumentov. Se mar kdo boji stavke sladkornih tovarn? Saj je repa doma in tovarne tudi: samo kartel je še treba razbiti, pa bo domovina rešena. Toliko eksekutivne moči je pa že treba pokazati v zaščito nepremožnih in od vseh strani izžemanih, da se kaj takega doseže.

Caveant consules! Tendence cen gre že tako in tako navzgor. Poskrbeti je treba, da se dvigne kupna moč prebivalstva, ne pa da jo potisnemo še navzdol. Kam pa prideta naš trgovci in obrtniki? Kaj pa z zakoni, ki bodo ljudstvu v korist?

Kje je nujsnost za protidraginski zakon? Kdo trdi, da ni dragine? Vsakdo tak naj obleče kožo trboveljskega rudarja ali guštanjskega pa jeseniškega kovinarja ali pa vojvodinskega poljedelskega delavca! Pa bo že videl in videl bo lahko tudi, da mu v koži bohinskega kmetja, da o Ličanih, Hercegovcih itd. itd. niti ne govorim, ne bo prav nič boljše. Zakon o zaščiti stro-mašinskih najemnikov bi bil tudi že skrajno potreben. To bi bili zakoni, ki bi dvignili kupno moč.

Res, nekaj bo treba storiti. Pomisliti moramo namreč, da imamo v državi 90 odstotkov poljedelcev, težakov, kolonistov, poljedelskih delavcev, malih obrtnikov, trgovcev, uradnikov, nameščencev in delavcev vseh vrst, ki bodo z novimi davčnimi bremenami hudo prizadeji. Vse to bi morala biti zvezda vodnica pri kritju proračunskih primankljajev, pa bo marsikaj boljše, mnogo boljše.

In ponovno je treba pibiti, da bo naša banovina z novimi davčnimi najbolj in neprimerno bolj prizadeta kakor druge banovine.

Prvotno določena trošarina se je sicer nekoliko znižala, vendar bo pa treba plačevati od sladkorja v kockah 1.50 in od tega odpade na konzumenta 75 par pri vsakem kilogramu, od ostalega sladkorja bo pa plačal konzument 60 par pri kg. Pri elektriki bo treba plačevati 70 par na kw za razsvetljavo, pri toku za pogon motorjev in drugih instalacij pa do 1000 kw po 10 par, preko 1000 kw pa po 5 par. Tudi v taki obliki pomenjajo nova davčna bremena za Slovenijo strahovit udarec, ki se mu bodo posledice kaj kmalu pokazale. — Cv. K.

vrednost naših voda podvojila, na drugi strani bi pa rake izvažali in spravljali za nje lepe denarce. Zato oddelek banske uprave za ribogojstvo v Ljubljani nadačuje z nasaditvijo raka.

Ker se raki v bajerju pod Rožnikom tako dobro razvijajo, bo banska uprava ponovno poskusila zarediti v naših vodah rake. Račji kugi je bolj podvržen plemeniti potočni rak, dočim so tako zvali koščaki in jevršci, to so gozdni raki, odporništi. Ti sicer ne dosežejo take velikosti, so pa odporništi. Sedaj bodo poskusili s križanjem bajerskega raka s koščaki in če se to posreči, smemo upati, da dobimo vrsto raka, ki bo odporništi proti račji kugi in katerega velikost bo tudi primerna.

Železničarski kongres

Ljubljana, 11. avgusta.

IV. kongres »Ujedinjenega saveza železničarjev Jugoslavije« bo v Ljubljani dne 15. in 16. t. m. Dne 14. avgusta ob 5. uri popoldne je sprejem inozemskih zastopnikov železničarskih, mornarskih in drugih strokovnih organizacij, kakor zastopnika Angleške g. Crampa, Belgijske g. Demana, Holandske g. Nathansa, Švicarske g. Heida, Avstrijske g. Tomana, Nemške g. Hellmanna, Bolgarske g. Isaieffa, Čehoslovaške g. Brodeckyja, Francoske g. Bidegaraya. Javljeno so tudi zastopniki Švedske transportne organizacije iz Stockholma in zastopniki japonske mornarske, argentinske strojevodske in indijske železničarske organizacije. Na to je odhod z delavsko godbo »Zarja« v »Union«, kjer bo koncert na vrhu.

Dne 15. avgusta ob pol 11. uri je v veliki dvorani »Uniona« otvoritev kongresa, na katerem bodo govorili inozemski zastopniki, dr. Topalović iz Beograda in g. Stan-ko iz Ljubljane. Ob 19. uri se kongres prekine.

Zvečer 15. avgusta ob pol 9. uri vprizori v opernem gledališču delavski oder »Svobode« kolektivno dramo v Delavski predelavi in režiji »Hlapce Jernej in njegova pravica«. Diapozitive za to predstavo v francoskem in nemškem jeziku je naredil umetnik Ravnikar Ljubljavi.

V torek dne 16. avgusta ob 9. ure dalje nadaljevanje kongresa. Dne 17. avgusta pa je izlet delegatov in inozemskih zastopnikov na Bled in v Boh. Bistrico.

Občinska trošarina na vino in žganje

Važna navodila banske uprave o pobiranju trošarine na vino in žganje

Ljubljana, 11. avgusta.

Včeraj smo priobčili prvi del pojasnil banske uprave o pobiranju občinske trošarine na vino in žganje po 20. aprila 1932, danes pa priobčujemo drugi del.

Kdo naj pobira občinsko trošarino

Po zakonu o državni trošarini pobira občinsko trošarino načeloma občina sama. Uporabljanje organov državne finančne kontrole v te namene je možno le po dovoljenju ministrstva financ. K tej točki pripominjam:

Banska uprava je prejela generalno pooblastilo za uporabljanje finančne kontrole za pobiranje občinske trošarine, veljavno za ozemlje vse banovine. Ako torej želi občina, ki pobira trošarino sedaj sama, da se to godi po finančni kontroli, mora prosiiti za tozadevno odredbo banske uprave. Predlaganje prošnje na ministrstvo financ ali na dravsko finančno direkcijo ni potrebno.

V dravski banovini z njenimi malimi občinami je bilo pobiranje občinske trošarine potem finančne kontrole doblat okrajnjeno. V lastni režiji so pobirale trošarino le večje občine z zadostnim in sposobnim aparatom. Pri tem naj tudi ostane; kajti ako je bilo pobiranje že pred novim zakonom težko, je postalo še težje sedaj, ko ni več transportnih listin in občina ne prejema več uradnih poročil o v njen okolici došlih pošiljkah. Navezana je popolnoma na kontrolo konzuma, ki pa je jako težka. Tudi pri zasledovanju in kaznovanju prestopkov občina ne vzdrži ali pa celo popolnoma odpove. Zato opuščaj v zadnji dobi tudi velike občine pobiranje v lastni režiji in prihajajo druga za drugo s prošnjo, da se ta posel poveri državnim finančnim organom. Priporočam pa vsem, ki trošarino še danes same pobirajo, da čimprej zaprosijo za pobiranje po finančni kontroli. Sicer je tudi to sedaj znatno težje, vendar pa bo še vedno uspešnejše nego delo občine, ki ima prav v redkih primerih sposobne organe in zadostno avtoriteto, kakršna je pri izvrševanju predpisov potrebna.

Mnenje, da od 20. aprila t. l. dalje finančna kontrola ne sme več pobirati občinske trošarine, je povsem zmotno. Novi zakon ni prinesel v tem pogledu prav nobene izpremembe. Da bi pri prebivalstvu kontrola finančnih organov povzročila nezadovoljstvo, ne bo mogoče, ako se poduči o pravih finančnih kontrolah in o nujni potrebi vestnega pobiranja, če hoče občina, ki ji padajo tudi dohodki iz direktnih davkov, izvrševati svoje naloge ohraniti kot taka sploh še obstojati.

Plačje ob občinska trošarina normalno od litra potlačene (za točenje nastavljen) pijače. Dopustno je pa tudi pavšaliranje. O tem, ali se uvede ta ali oni način, odloča občina sama. Sklepa naj pa o takih stvareh načelne važnosti občinski odbor; dovoljenje kr. banske uprave ni potrebno. O sklepu se obvesti pristojni oddelek finančne kontrole in kr. banska uprava (oddelek VII.). Pavšaliranje se ima sveda izvesti le na način, da ostanje dohodki iz trošarine neokrnjeni. Kontrolo v občini pa tudi v primeru pavšaliranja ne bo opustiti, že iz razloga, ker uide sicer občini privatni neposredni konzum in ker se pavšalna pogodba ne more skleniti z vsakim trošarinskim obveznikom. Varovati se morajo absolutne interesi občine; kjer pa je to mogoče, je pavšaliranje priporočljivo.

Kjer se pobira trošarina že ob meji po linijah uradih (Ljubljana) je treba navodilo uporabljati smiselno.

Kazni

Tihotapstvo občinske trošarine zagreši po čl. 11. pravilnika o občinski trošarini; vsakdo, ki vnese v področje občine predmet, za katerega je plačati občinsko trošarino, pa ne plača ustrežajoče trošarine, ter vsakdo, ki proizvaja v področju občine trošarinski predmet in ga da v potrošnjo, ne da bi bil plačal trošarino.

Trošarinski prestopki torej učini točilec ali prodajalec na drobno, ki ne prijavi vklepane pijače, enako oni, ki nastavi sod, predno je plačal trošarino (ako ni odrejen ali pogojen drug način plačevanja), dalje proizvoznik, ki ne prijavi za točenje na drobno namenjene pijače, potrošnik, ki ne prijavi katerekoli neposredno od trgovca dobavljene, občinski trošarini podvržene pijače i. t. d.

Kaznuje se po čl. 34. zakona o državni trošarini z redno trošarino in s kazensko trošarino v iznosu petkratne redne trošarine. Za preiskavo in obsodbo je pristojna finančna kontrola; proti obsodbam gre pritožba v roku 15 dni na dravsko finančno direkcijo v Ljubljani, ki sme pri prestopkih, storjenih z navadnim vinom ali žganjem, znižati kazni v ozira vrednih primerih do petine. Pravnoomno prisojena kazni se izpomeni v zapor, ako oboje kazni ne plača v 3 mesecih.

Kazenska sredstva so torej jako učinkovita, zlasti radi možnosti izpremembe denarne kazni v zaporo. Opozorjam tudi še na ostale trošarinske prestopke in na kazenske sankcije trošarinskega zakona in obdaga kazenskega zakonika (oviranje kontrole, poškovodanje pečatov, potvarjanje listin i. t. d.)

Da se zajezi nezakonito kupčevanje z vinom in žganjem, zlasti krošnjarenje, naj se o vsakem trošarinsko - kazenskem primeru, kjer se je ugotovilo, da dotičnik nima obrtne pravice za prodajo ali točenje alkoholnih pijač, obvesti tudi pristojno obrtno oblastvo radi kaznovanja po obrtnem in taksem zakonu.

Tudi na kazenske posledice je opozoriti v zgoraj omenjenem razglasu, z grožnjo da se bo vsak prestopnik najstrij zasledoval in kaznovan.

S tem mislim, da je položaj, ki je nastal z reformo državne in banovinske trošarine, pojasnjem. Ta okrožnica naj bo obenem odgovor na številna vprašanja, predložena v tej stvari.

Opetovano izražam prošnji, da naj se trgovski promet z vinom in žganjem zopet postavi pod kontrolo in uvedejo zopet transportne in kontrolne (evidenčne) listine, zaenkrat ni mogoče ugoditi, ker je bila pač ta kontrola pravkar ukinjena. Res je, da bi bili trošarinski dohodki občine najboljše zaščiteni s tako kontrolo, vendar pa upam, da se bo dal z vestnim in stroгим izvajanjem v tej okrožnici opisanih konzumnokontrolnih mer doseči zadovoljiv finančni efekt. Občina, ki smatra, da so ji z ozirom na krajevne razmere potrebne posebne kontrolne mere, bodisi da se uvedejo ostreje ali da se nekatere tu opisane bolj poudarilo ali podrobneje izpeljejo, more to storiti v lastnem delokrogu s pravnikom, ki ga sprejme občinski odbor, ga razglaši in predloži semkaj v odobrenje. Poudarjam, da je tak pravnik nujen v okviru zakonov (zakona o državni trošarini, pravilnika k temu zakonu in novele z dne 18. aprila 1932, pravilnika o banovinski in občinski trošarini ter občinskih redov) in da ukrepi občine absolutno ne smejo ovirati proizvodnje in trgovine. Smatram pa, da je občinska trošarina z odločbami omejenih državnih zakonov in pravilnikov zadostno zaščiten in da je treba le te energično izvajati, da se uvede zopet red v plačevanje trošarine od vina in žganja in prepreči prekomeren podvig doklad na direktno davke za l. 1933.

H koncu pripominjam, da veljajo gornja pojasnila le za vino in žganje. Pobiranje občinske trošarine od ostalih trošarin podvrženih pijač (piva, spirita itd.) je ostalo neizpremenjeno, ker se od teh še nadalje pobira državna trošarina po količini v promet odnosno potrošnjo danih trošarinskih predmetov.

Ban: dr. Marušič, s. r.

Glavna skupščina JUJ

JUU bo imelo svojo 12. glavno redno skupščino 24. 25. in 26. t. m. v Beogradu v dvorani nove univerze. Glavni odbor bo imel sedj 23. t. m. ob 16. v domu udružnja. Skupščina se prične 24. t. m. ob 9. Otvoril jo bo predsednik UJJ Damjan Rašić, nadaljevala se bo pop. ob 16. Druga dne bosta predavala dr. Vladimir Dvorniković o Adlerjevi individualni psihologiji, dr. Stanko Gogala pa o učiteljevi osebnosti. Zborovanje se bo nadaljevalo popoldne ob 16. Tretjega dne prirede udeleženci izlet na Avalo, Oplenac in v okolico ter si ogledajo zanimivosti Beograda. 24. t. m. zvečer bo udeležencem kongresa na čast prirejen koncert v dvorani Kolarčeve ustanove. Od 21. do 1. ponoči med 25. in 26. avgustom se zbore udeleženci skupščine na parniku »Kraljica Marija«, ki jih odpelje po Savi in Dunavu. Na parniku bo igrala vojaška godba.

Za udeležence skupščine so preskrbljena prenočišča po penzionih in hotelih po znižanih cenah. Odbor za sprejem udeležencev bo delil na kolodvoru listke za prenočišča, ki bodo na njih vsi potrebni podatki. Udeleženci skupščine bodo imeli četrtinsko vožnjo. Na odhodni postaji kupo polovične karte, ki bodo veljale za povratek.

To vam je bila senzacija!

Ljubljana, 11. avgusta.

V Ljubljani smo sicer vajeni senzacij, ker jih je vedno toliko, vendar se zaradi tega ne smete ustrašiti, da je ta senzacija običajnega kalibra. To vam je bila senzacija, da ni še nikdar zabeležen kronist večje in strašnejše! Častiljiva, moralna in solidna Ljubljana je prizadeta, prestrašena, ogorčena ter vznemirjena. Mešani se razburjajo, da se ne morejo umiriti, vsa govori le o nenavadnem dogodku, vse drugo je odstavljeno z dnevnega reda in mnogi niso mogli preteko niti spati.

Kot strela z jasnega je treščila včeraj popoldne novica med ljudi. Prodajalke v trgovinah so pustile odjemalce nenadoma na cedilu ter zbežale na ceste, ljudje so skakali iz drevega tramvaja, pacienti so uhajali zobozdravnikov izpod klešč, otroci so drveli skupaj, kričaje, da gredo maškarke, ženske na cesti so se križale kot ob hudi uri, pešci so se vsi ustavili ter strmeli v prikazni z izbuljenimi očmi — sploh je bilo vse na glavi, vse presenečeno, ogorčeno ter mnogi niso mogli verjeti lastnim očem.

Kot v Parizu! Saj ste čitali, ljudje božji, tihi članek o nemoralnih Parižankah? Je kričala ženska, kot da je histerična.

Nekateri so se kar zvijali v smehu, nekdo je kričal: Skandal, škandal! — Gospe so imele takoj pri rokah lornjete, starejši gospe so hoteli brisati naočnike, da bi bolje videli, gospe z ročnimi vozički so pljuvale zgrajajoč se, solidni so se hahljali in eden izmed njih je dejal:

— No, zdaj so pa postale vendar moje hlače moderne!

— Sodni dan! Sodoma in Gomora, sporkirno sel Babinice so začele nositi hlače, konec sveta je tu! Je piskala ženska ter migala z dolgo koničasto brado, da je gledalcem ob nji postalo kar tesno.

— Če mi ti napraviš takšno komedijo, da se prikažeš v kopalni obleki na cesti pa te ne priznam več za svojo hčer!

— Toda, mama, saj to so vendar moderne kopalnice, a ne kopalne obleke! Povsod v letovisnih krajih hodijo v njih po cestah!

— Nesramnica! Moja hči ne bo hodila v

hlačah po Ljubljani! Strašno, kako je danes pokvarjena mladina!

Dekleta so pa tiho vzdihovala in srca so se jim krčila v zavisti. Mislili so si, da bi bilo dobro imeti takšno obleko vsaj enkrat, da bi se pokazale v nji na ulici — vsa Ljubljana bi jih gledala — anti!

Beleznica

KOLENDAR.

Danes: Četrtek, 11. avgusta, katoličani: Suzana, Bolesmir; pravoslavni, 29. julija.

DANASJE PRIREDITVE.

Kino Matica: Nezvesti Ekehart.

Kino Ideal: Maroko.

Propagandni turnir ob 16.30 na teniških igriščih Ilirije.

Nočne pialvalne tekme ob 20.30 v kopalnici Ilirije.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6, in Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Iz Trebnjega

— Iz seje občinskega odbora. Po daljšem odmoru se je sestal preteklo nedeljo trebnjski občinski odbor k redni seji. Dnevni red je bil zelo obširen. V zadevi znižanja najemnin na zahtevo vseh državnih uradov, ki so nastanjeni v novem uradnem poslopiju, je občinski odbor pooblastil župana g. Josipa Zupančiča, da na merodajnih mestih pojasni, da je vsako znižanje najemnin med proračunskim letom nemogoče, ker najemnine krijejo že odobreni proračuni, ki bo pa kljub temu koncem leta v primanjkljaju, ker občina ne bo prejela predvidenih trošarin in občinskih doklad. Če se pa znižajo še najemnine, je občinsko gospodarstvo resno ogroženo. Občina Trebnje si je zgradila novo uradno poslopje, kjer so nastanjeni vsi državni uradi in se je zato zadolžila za 1.800.000 Din. Letno plačuje na amortizacijo 153.000 Din. Najemnine, ki jih plačuje državi uradi in privatne stranke, so krajevnim razmeram primerne in zelo nizke. Z znižanjem najemnin za 20% vsem državnim uradom bi morala občina znižati iste tudi privatnim strankam in bi bil letni obrok za amortizacijo poslopja resno ogrožen. Ker bi s tem obstojala nevarnost, da odpove denarni zavod občini posojilo, ki je jako ugodno, je občinski odbor sklenil, da župan uredi zadevo s merodajnimi ministrstvi, ki naj bi glede na finančne težkoče občine odredili plačevanje najemnin za svoje urade v isti višini, kakor doslej. — Vprašanj agrarne reforme je občinski odbor posvetil po pozornost. Občina se je prijavila kot zainteresirana in je bila prošnja ugodno rešena. Občinski odbor je izvolil odsek, ki naj bi zbral podatke in ki naj bi ugotovil, kakšna bremena bi morala občina prevzeti s prevzemom dodeljenih parcel. Ker lastnik razdeljenega veleposvetstva grof Auersperg nudi vsem zainteresiranim občinam zemljišča v manjšem obsegu v popolno last in bremen prosto, bo občina počakala na poročila iz Beograda, kjer se muči deputacija dojenjeh občini, ki se bo na merodajnih mestih informirala, če je tak sporazum, ki ga nudi lastnik grof Auersperg, sploh dovoljen. — Ker je občina v denarnih težkočah, vodnjak v letošnjem letu še ne bo zgrajen, temveč bo občina dovažala ob suši strankam v novem uradnem poslopiju vodo iz bližnjega studenca. Občinski odbor je dalje sklenil, da se potrebno zemljišče za šolo Račje se lo odkupi iz fonda šolske občine račje-selske.

Iz Celja

— c. Polovična vožnja na sokolski zlet v Rimskih toplicah. Prometno ministrstvo je z odlokom št. 16.422 z dne 13. julija dovolilo udeležencem sokolskega zleta, ki bo v nedeljo 14. t. m. v Rimskih toplicah in ki bo spojen z župnimi plavalnimi tekmami, 50% popust na železnice, ne glede na število udeležencev. Bratje in sestre kupijo pri odhodu celo vozovnico, ki velja obenem s potrdilom o udeležbi tudi za povratek. Potrdilo o udeležbi prejmejo bratje in sestre na dan zleta pri sokolskem društvu v Rimskih toplicah. Skrbite, da dobite pri odhodu na železniško vozovnico mokež žig. — Župna uprava.

— c. Nočni požar. V torek 9. t. m. okrog pol 22. se je nenadoma poročilo nebo v smeri proti Skofji vasi. Vnel se je polni kozolec posestnika Filipa Črepinška na Zgornji Hudičji pri Celju. Kmalu so priplesli gasilci iz Gaberja in škofje vasi, nato pa še iz Celja. Kozolec ni bilo več mogoče rešiti in je pogorel do tal, pač pa so gasilci obvarovali stanovanjsko hišo, ki bi bila brez pravočasne intervencije gasilcev gotovo tudi postala žrtev plamenov. Vsi znaki kažejo, da je bil ogenj podtaknjen.

— c. Mestni kino zopet odprt. Mestni kino bo po daljšem presledku začel v petek 12. t. m. zopet z rednimi predstavami in je zelo znižal vstopnino. Od petka do nedelje bo predvajal izvrstni 50odstotni zvočni film »Ladja komedijantov« z Lauro la Plante in Josipom Schildkrantom v glavnih vlogah. Nova sezona se bo pričela v začetku septembra.

Radioprogram

Petek, 12. avgusta.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Cas, plošče, borza; 18: Dvoboj na harmoniki (Magister in Kokalj); 19: K. M. Weber: Oberon, izvaja dunajska filharmonija (prenos iz Salzburga); 22: Cas, poročila, plošče; 23: Napoved programa

Sobota, 13. avgusta.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Cas, plošče, borza; 18: Tamburško društvo pri Sv. Krištofu; 19: Gimnastične vaje (Drago Ulaga); 19.30: Nekaj za starše (Pero Horn); 20: Samospevi g. Avgusta Zivka; 20.45: Prenos plesne glasbe iz hotela Toplice na Bledu; 22: Cas, poročila; 22.15: Mendelssohn: Simfonijski št. 3 (plošče); 23: Napoved programa za naslednji dan.

Dnevne vesti

— Ministri na Bledu. Z eksprezom vlakom sta davi prišla v Ljubljano ministri dr. Albert Kramer in prometni minister inž. Lazar Radičević. S prvim jutranjim brzovlakom se je pripeljal vojni minister general Dragomir Stojanović, z dopoldanskim brzovlakom pa ministriški predsednik dr. Milan Škršić in zunanji minister dr. Bogoljub Jevtič. Vsi ministri so takoj nadaljevali pot na Bled.

— Iz zdravniške službe. V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino je bil vpisan zasebni zdravnik v Mariboru dr. Gerhard Galle; sanitetni polkovnik dr. Matije Justin je premeščen v Kragujevac in se zato izbrisel iz imenika zdravniške zbornice za dravsko banovino.

— Razpisana sodna služba. Razpisane je natečaj za izpraznjeno mesto sodnika pri okrajnem sodišču v Kranjski gori. Prošnje je treba vložiti do 24. t. m.

— Nalezljive bolezni v dravski banovini. Od 15. do 31. julija je bilo v dravski banovini 60 primerov tifuznih bolezni, (umrl 1), 22 griže (umrl 1) 153 škrlatne (umrla 2), 163 ošpic, 190 davice (umrla 2), 50 šara (umrl 1), 12 tetana, 11 vranihne prisada, 2 otrpnjenja filnika, 5 otročnice vročice in 1 hripa.

— Razpust društva. Društvo »Glavna ljudska knjižnica tiskovne zadrage« v Stari vasi pri Brezicah in »Mestni odbor Or.une« v Marenbergu sta razpuščena, ker nimata pogojev za pravni obstoj.

— Razpisane službe. Na državnem posestvu »Belje« sta razpisani službi dveh kmetijskih asistentov. Prošnje je treba vložiti do 25. t. m. Sumadijsko intendantsko skladišče v Kragujevacu pa potrebuje mojstra kurjača dnevnika. Prošnje je treba vložiti do 1. septembra.

— Razid zadruge. Gospodarska zadruga javnih namestencev v Sevnici »Samopomoč« se je po sklepu občnega zbora razdružila in prešla v likvidacijo. Upniki naj svoje terjatve prijavijo do 15. avgusta likvidatorju Jusuju Kladniku in Marku Zavrlu v Sevnici.

Denarna knjiga državnih in samoupravnih uradov. Glavna kontrola zahteva, da rabijo državni in samoupravni uradi za oddajo in sprejem denarnih pošiljk (vrednostnih paketov, vrednostnih pisem in nakaznic) denarno knjigo. Vsak državni in samoupravni urad si mora za sprejem in oddajo svojih denarnih pošiljk nabaviti na svoje stroške denarno knjigo, ki mora imeti naslednje stolpce: 1. zaporedno številko, 2. dan oddaje pošiljke, 3. naslov urada ali osebe, ki pošilja denarno pošiljko, 4. sprejemno številko na spremnici ali nakaznici (položnici), 5. vrsto pošiljke (vrednostnega pisma, nakaznice, položnice, vrednostnega paketa), 6. vrednost, 7. teži in 8. podpis pošiljalne službenice, ki je vrednostno pošiljko sprejel, oziroma sprožil. Ta knjiga mora biti praznirana, sestita z vrstico, ki mora biti pritrjena na platnico z uradnim pečatom. Poleg tega jo mora urad overiti s predstojnikovim podpisom.

— Ameriške dedščine. Glasilo Slovenske narodne podpore jednote »Prosvetec« v Chicagu je objavilo, da so pomrli tekoni zadnjih par let naslednji njegovi člani: Peter George, S. Brown, Pa.; Okoren Joseph, Forest City, Pa.; Progar Ana, Cheswick, Pa.; Cerar Joseph, Carlville, Ill.; Dimić Joseph, Chisholm, Minn.; Čebon Frank, Cleveland, O.; Simonović Joseph, Aguilar, Colo.; Gašnik Louis, Pueblo, Colo.; Boltz Louis, Butte, Mont.; Perlich John, Ironwood, Mich.; Baloh Andrew, Detroit, Mich.; Krapan Mile, Ironwood, Mich.; Soršak Stephen, W. Allis, Wis.; Omahne Frank, Clinton, Ind.; Nemanjić George, Bingham, Utah; Zigić Joseph, Standardville, Utah; Luzovec Anton, Sacramento, Cal.; Gruden Andrew, Kirkland Lake, Ont. in Gross Ignacij, Forest City, Pa. Dedščini vseh teh članov želi društvo izplačati posmrtnine v različnih zneskih — najmanj 64, največ pa 1250 dolarjev. Sorodniki, ki bi imeli pravico do posmrtnine, naj predložijo svoje utemeljene, z rodbinsko polo in zadnjim pisnom pokojnika opremljene prošnje izseljenskim referentu banke uprave v Ljubljani.

— Naši strojevodje v Bratislavi. V torek jutraj so pripelali jugoslovanski strojevodje v Bratislavo, kjer so bili prisrčno sprejeti. Ko so izstopili iz vlaka, je zalagala železničarska godba jugoslovanske in češkoslovaške državno himno. Goste je pozdravil v imenu deželnega prezidenta vladni svetnik dr. Bernovsky, za pozdrave sta se zahvalila predsednik organizacije naših strojevodj Petrovič in vodja ekskurzije sekocije šef prometnega ministrstva dr. Kavčič. Dopoldne so si gostje ogledali mesto, pristanišče, magistrat, muzej in grad. Iz Bratislave so se preko Dunaja odpeljali v domovino.

— Naš prvi zvočni film z domačimi močmi. Jugoslovanski prosvetni film v Beogradu začne v kratkem izdelovati naš prvi zvočni film z domačimi močmi. Zato vabi vse, ki bi hoteli sodelovati, naj pošlje svoje naslove s fotografijami in točnimi osebnimi podatki na naslov Jugoslovanski prosvetni film Beograd, Kralja Milana 17. Izbrani bodo fotografirani in fonografsko preizkušeni in najboljši bodo angažirani za zvočni film.

— Zagrebška »Svoboda« je povabila delavski oder »Svoboda« iz Ljubljane, da v zagrebškem gledališču odigra Cankarjevega »Hlapca Jerneja« in njegovo pravico. Igralci delavskega odra se odpeljejo v soboto 13. t. m. v Zagreb, kjer bo zvečer predstava.

— Oddaja adaptacijah del treh zgradb v Novem mestu se bo vršila potom obredne licitacije dne 1. septembra pri inženjskem oddelku komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani. Ogled je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani. Pogoj pa pri istem oddelku.

— Zdravilišče Rogaska Slatina proslavi dne 14. in 15. t. m. 20letnico strokovnega zavejanja elovih vrelcev svoje mineralno-zdravilne vode. Povodom te proslave se zbirajo iz sicer od 15. avgusta dalje zdravilna in godbena taksa, cene kopel in

zdravilnim sredstvom ter cena hrane v zdraviliških restavracijah. 432n

— Leseni most v Podpeči veliko trpi. Koliko težkih voz gre čez dan na dan. Nič čudnega ni, če se s trajalno deška pod težo natovornega voza prelomi, ter nastane sredi mostu zvožja odprtina, ki ogroža varnost prometa. Tako se je napravila na mostu te dni zvožja odprtina v obsegu 40 cm². Poškodovano mesto bi morali nemudoma ograditi, potlej pa temeljito popraviti, da ne bo v nevarnosti osebni in tovorni promet čez globoko Ljubljano.

— Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave 1200 kg bučnega olja, 2400 kg riža, 600 kg kave in 20.000 kg pšenice moke. Predmetni oglas s natančnejšimi podatki je v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesantno na vpogled.

— Opozorilo planincem. SPD nujno priporoča svojim članom, naj kupujejo polovne vozovnice na podlagi uverjenj zaradi evidence v podružnici »Putnika« na Masarykovi cesti v hotelu Metropol, nasproti glavnega kolodvora.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 63 z dne 10. t. m. objavlja uredbu o besedilu prisoge uslužbencev ministrstva za telesno vzgojo naroda, odločbo o zvanju pisarja v predsedništvu ministrskega sveta, pravilnik o optičkem fondu, predpise za polnenje omaric za prvo pomoč in dve objavi banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v tekočem letu.

— Prepoved zahajanja v gostilne. Okolno sodišče v Mariboru je prepovedalo Francu Pogorencu iz Rač zahajanje v krčme za dve leti.

— Novo postajališče na Gorenjskem. V nedeljo 14. t. m. se odprli na progi Jesenice—Kranjska gora med postajama Kranjska gora in Rateče—Planica postajališče Podkoren za prevoz potnikov in prtljage. Vozni listki se bodo izdajali na postajališču. Prtljaga se bo po odpremljela z doplačilom.

— Ameriški letoviščarji v Splitu. Včeraj je priplul v splitsko pristanišče ameriški izletniški parnik »President Johnson«, ki je pripeljal 350 ameriških letoviščarjev. Zvečer so se Američani odpeljali proti Benetkam.

— Cankarjeva družba v Ljubljani je pravkar izdala IV. Cankar: »Hlapec Jernej« in njegova pravica v Ferdo Delakovi predelavi kot kolektivno delo. Premijera in repriza, ki jo je dal delavski oder in govorni zbor »Svoboda« v ljubljanskem opernem gledališču, v celjskem mestnem gledališču in ki jo bo vprizoril 13. avgusta t. l. v zagrebškem gledališču ter 15. avgusta t. l. v čast kongresistom Ujedinjenega saveza železničarjev Jugoslavije v opernem gledališču v Ljubljani, je pokazala, da je kot kolektivna drama nekaj naravnost krasnega, odgovarjajoča novim stremenjem gledališke umetnosti. V Delakovi predelavi Cankarjevega »Hlapca Jerneja« in njegove pravice, je pokazan ves pravi Ivan Cankar, je pokazan »Hlapec Jernej«, delovno ljudstvo vsega sveta, takšen, kakršnen je v resnici bil zamisljen in kakršnen v resnici je. Vsa kritika v »Jutru«, »Slov. Narod«, »Svoboda«, »Ženskem svetu«, »Priatelju«, »Zen.« in drugimi, »Delavski politiki«, v »Delavcu« in drugih listih, je pohvalila to kolektivno dramo kot nenavaden dogodek. Knjiga je luksuzno opremljena in ima poleg teksta lepe slike umetnika Ravnikarja. Dobi se v vseh knjigarnah in stane 12 Din. Tudi pri »Cankarjevi družbi«, Delavska zbornica, I. vhod, I. nadstropje, se jo dobi. Knjigo vsem toplo priporočamo.

— Vreme. Vremenska napoved nam obeta lepo vreme in vročino. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih naše države lepo in že zopet najbolj vroče pri nas. Najvišja temperatura je znašala namreč v Ljubljani 32, v Zagrebu in Splitu 29, v Beogradu in Sarajevu 27, v Mariboru 25 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 764,8, temperatura je znašala 15 stopinj.

— Strašna smrt na železniški progi. V torek jutraj so našli na železniški progi pri Draganih blizu Nove Gradiške truplo neznanega moškega z odrezano glavo. Gre za 42letnega kmeta Mišo Lužarča iz vasi Medala. Vlak mu je odrezal glavo in obe roki. Ni še znano, ali gre za samomor ali za nesrečo.

— Samomor 78letnega starca. Včeraj dopoldne se je obesil v Zagrebu 78letni Janko Kriznjak. Starci ni mogel več delati, zašel je v bedo in to ga je najbrž poglavo v obup.

— Mocca kavine kocke! Eno kocko v 1 deciliter vode zavreti, imate skodelico dobre črne kave, že oslajene. Kocka stane 1 Din. — Dobe se pri B. MOTOM, Vodnikov trg 5, Ljubljana, trgovina dnevno sveže pražene kave. 434n

— Pri slabosti je naravna »Franz Josefov« voda prijetno učinkujoča domača zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno. V dopisih hvalijo zdravniki za ženske bolezni »Franz Josefov« grenčice, ki je zlasti pripravna za nežno rast ženskega telesa. »Franz Josefov« voda se dobiha v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Iz čevlarski most bodo v drugi preizkusili na obtežo. Včeraj popoldne so postavljali instrumente pod njim v Ljubljani. Po predpisi je treba namreč vsako mostno konstrukcijo dvakrat preizkusiti, prvič ko jo razpajo in posreže, preden je most namenjen prometu. Predskladno napravijo tako, da navozijo na most gramoz. S preciznimi merilnimi instrumenti ugotovijo, za koliko se konstrukcija upogne.

— Iz na nabrežje ob Novem trgu navezajo zemljo, ki jo takopavajo pri kopanju

temeljev na delavski asil. To nabrežje je bilo doslej še popolnoma zapuščen in zanemarjeno. Prostor je lep in bi ga lahko izrabili za nasad ali kaj podobnega. Ob njem je struga še del časa regulirana in ni bilo zadržak, da bi ne mogli urediti še nabrežja. Dolej je bil teren nezravan in na njem so bobotno rastle koprive in pleve. Zdalj bomo nabrežje zravnali in menda ga ne bodo pozabili tudi primerno urediti.

— Poslojce dohodarstvenega urada na vogalu Bleiweisove in Gosposvetske ceste, kjer bo stal delavski asil, podirajo. Ravateljstvo, ki je bilo tudi v tem poslojcu poleg mestnega linjskega dohodarstvenega urada, je zdaj v Kresliji, urad je pa še v poslojcu. Poslojce je sodočno zidano, ima debele opečne zidove in bodo pridobili precej uporabne opeke in drugega gradiva.

— Razdelitev avtomobilov. Nedavno je občinska uprava sklenila, da se avtomobilski, ki jih je na Aleksandrovi cesti preveč, razdelijo po mestu. Sklep je stopil ta teden v veljavo. Postajališča za avtomobile so sedaj na Aleksandrovi cesti, v Zvezdi, kjer jih stoji 7, pred magistratom 4, pred bolnico 3, pred hotelom Union in pred glavnim kolodvorom. Dobro je, da stoji avtomobilski tudi pred bolnico, kjer so čisto potrebni.

— Čolnčik plava... Pa ne samo čolnčik, vse, kar sploh lahko plava, vidiš od časa do časa v glavni Ljubljani. Mački so se zadnje čase nekoliko umesili, le ob slovenskih prilikah jadrsko sem in tje, pa tudi podgane so že redke. Pač pa križarijo pogosto razni splavi, deske, lonci in zabojci. Davi je naša branjevali v Ljubljano košara, ki se tudi ni mogla potopiti. Glavno pa je, da se ljudje iznebe nepotrebne šare. Nič manj važno pa ni, da imajo mečkan ceneno zabavo ter se naslajajo ob lepih in edinstvenih razgledih na strugo. Vse dopolne so obdobja plavajočih košar in se jim ni nikamor mudilo. Košara se pa tudi ni nikamor premaknila in gledalci so se vadili v sveti potrebnosti, da so jim otekale noge.

— Čudno junaštvo. Cervantesovega junaka, ki se je boril z nevidnimi junaki in s mlinci na veter, poznate gotovo vsi. No, in tak junak se je pojavil te dni v Ljubljani v tovrstnem parku. Tako sreči noči je ves bene navajal na dva sovražnika, po zraku je zaživela sablja in že sta ležali na tleh dve žrtvi — dve krasni palni draceji. Odlotela jima je glava, pa nočnemu junaku še ni bilo dovolj. Še parkrat je zamahnil in posekal obe palni. Mestna vrtnarja trpi okrog 2000 Din škode. Upati je, da bodo oblasti tega junaka noči, ki je divjal s sabljo v roki — na kraju divjanja so namreč našli portope — kmalu izsledile.

— Meso se je zopet pocenilo. Zadruga mesarjev naznanja, da se od danes znižajo cene govejemu mesu v mesnicah in na stojnicah in sicer: mesu II. vrste prvovrstnih volov od 10 Din na 8 Din, tako da je cena mesa sedaj I. vrsta 12 Din, II. vrsta 8 Din, meso slebejših volov na stojnicah pa tudi po nižjih cenah.

— V opernem gledališču v Ljubljani vprizorili delavski oder »Svoboda« v ponedeljek 15. t. m. ob pol 9. zvečer Cankarjevega »Hlapca Jerneja« in njegovo pravico v režiji Ferda Delaka. Predstava je v čast kongresistom Ujedinjenega saveza železničarjev Jugoslavije. Pred predstavo bo na kratko v angleškem, francoskem, nemškem in esperantkem jeziku oris in pomen te predstave in kratka vsebina igre »Hlapec Jernej«.

— Razstava narodnih ročnih del ge. Nevenke Steindlove iz Splita se odprla v soboto 13. t. m. ob 9. jutraj v Jakopičevem paviljonu. Po tipični primitivni umetnosti Egiptčanov, Arabcev, Kitajcev, Špancev, Peruanov in dr. narodov je sponora ljubljanskega zdravilnika ge. Steindlova izdelala razne vzorce, ki jih hoče razstaviti v Ljubljani, a pozneje tudi v Zagrebu, Bosni in Dalmaciji ter v Beogradu. Veletrgarija Herzmanski bo razstavo s cvetjem pravilno dekorirala, tako da pride vsak slog narodne umetnosti do popolne veljave. Razstava bo odprta vsak dan — skozi 4 dni — od 9. do 12. in od 3. do 7. zvečer. Vstopnina 5 Din za osebo se po krčju troškov uporabi za brezposelne. Razstavo priredi Splošno žensko društvo.

— Iz Lepa moderna prista delne bolnice. Na obsežnem travniku ob Tomšičevi ulici, ki drži s Poljanske ceste proti priliki delavnic, sta zrasli dve stavbi: enonadstropna hiša in pritlično gospodarsko poslopje. Gospodarsko poslopje je sezidano in pokrito, na hiši so pa še zaposleni krovci. Kadar bodo ti dokončali svoje delo, se prčne z ometavanjem sten. Poslopje bo sta letošnjo jesen služili svojemu namenu. Zidanje ima v rokah mestni stavbnik Emil Tomažič.

— V Hubadovi župi včlanjene zbere vabimo, da se udeležijo z vsem zborom ali pa vsaj po zastopstvu 40 letnice narodnega skladatelja g. Petra Jerbe, ki se bo vršila pod okriljem »Lipe« v Ljubljani 14. t. m. ob 15. Kor je polovna vojna dovoljena in zasluži pomembna proslava vso našo pozornost, pričakuje velike udeležbe — uprava Hubadove župe.

— Iz Upravitelji šol ljubljanske okolice! Odpolnite brez odloga računovodstvu uni kat in duplikat!

— Iz Gosp. pomočnik bana dr. Pirkmajer jutri zaradi odsotnosti ne bo sprejemal strank.

— Iz Dr. MIRA FINK, specialista za ženske bolezni in porodništvo zaradi potovanja v inozemstvo ne odnira do 24. avgusta. 432n

— Iz lagubila se je v ponedeljek rezervno kolo avtomobila od Kočevja do Ljubljane. Najdlj. naj ga vme avtomobilu podjetniku Pečnikar v Ljubljani proti primerni nagradi.

Tuška

— Čui, možiček, kaj pa je to nepotizem?

— No, to pa ne bo težko uganiti. Saj že beseda sama pove, da bo to novo sredstvo proti potanju.

Nočne plavalne tekme na Iliriji

Drevi se nam predstavi jugoslovanska plavalna reprezentanca, ki nastopi v soboto in nedeljo proti Avstriji

Ljubljana, 11. avgusta.

Drugič bomo imeli nočno plavalno tekmo, ki je že pri prvem poizkusu navdušila vse gledalce. Drevi bomo videli v bazenu Ilirije elito naših plavalcev, ki so pred dnevi v Splitu dosegli čase, enake najboljšim srednjeevropskim. Srečali se bodo z najboljšimi Ilirijanci, ki bodo napeli vse sile, da ne bodo preveč zaostali. Na startu bosta najhitrejša plavalca v državi, naš Wilfan in znameniti Senjanovič, ki je letos v sijajni formi ter je v torek pri izbirnih tekmah dosegel na 100 m izreden čas 1:01,8. Wilfan se bo skušal revanširati za svoj poraz, »Senja« bo pa pokazal, kaj zna v sladki vodi. Poleg teh nastopijo še državni prvaki in rekorder na 1500 m Dubrovničan Bibica, oba prvoplasirana na seniorskem prvenstvu v prsem plavanju Birimiša in Grkinič, hrbtina plavca Gazzari in Marčeta in drugi. Naša skakalna elita, Ilirijani Zihler, Kordelič, Trost in Strnad bodo pokazali da jim je bližnje prvenstvo v Karlovu sigurno radovedni smo zlasti na mladega Zihlerja, o katerem trdijo, da bo v Milstatu premagal tudi avstrijske reprezentante. Zaključna točka bo najbrž najzanimivejša: srečali se bosta Ilirija in jugoslovanska reprezentanca v waterpolu.

Spored današnjega večera

1. 200 m prosto gospodje: Bibica, Samardžić, Dabrovič Jozo (vsi Jug), Bonacič (Jadran) Jesih, Fritsch, Svetek (vsi Ilirija).
2. 50 m prosto juniorke Ilirije.
3. 100 m prsno: Birimiša (Jadran) Grkinič (Viktorija), Sever, Hribar, Kramar (Ilirija).
4. 50 m prosto subjuniorji Ilirije.
5. 100 m hrbtino: Marčeta (Viktorija), Gazzari (Jadran), Žirovnik (Ilirija).
6. 4 krat 50 m prosto seniorji proti juniorjem Ilirije.
7. 100 m prosto: Senjanovič (Jadran), Wilfan (Pr.), Mini (Viktorija), Fritsch, Lavrenčič (Ilirija).
8. skoki: Kordelič, Zihler, Trost, Strnad (Ilirija).
9. waterpolo: reprezentanca Jugoslavije : Ilirija.

Gledalcem bodo na razpolago sedeži in stojišča cena za prve je 10, za druge 6 Din. Predprodaja vstopnic popoldne pri dnevnih blaginji in drevi od 19.30 dalje. Občinstvo naj se brezpozorno pokorava rediteljem, ki bodo imeli belozelene karkarde v gumbnicah.

Avstrijski plavalni savez je že imenoval reprezentanco, ki nastopi proti Jugoslaviji. Ekipa je močna, vendar smo pa mnenja, da ni najmočnejše sestavljena. Pogrešamo hrbtne plavalca Kollerja avstrijskega prvaka v prsem plavanju Schafferja (svetovnega prvaka v umetnem drsanju), skakalca Staudingerja, ki je evropski prvak in sedaj na olimpijadi. Prav posebno nas je začudila postava waterpolo moštva, v katerem ne najdemo nobenega igrarja avstrijskega prvaka WAC (izgleda, da je imel dumajski trener Ilirije g. Salzer prav, ko je govoril o nesoglasjih v avstrijskem plavalnem sporu, sigurno, radovedni smo zlasti na mladega Avstrijo in Jugoslavijo smo objavili večeraj). Reprezentanca je sestavljena nasled-

Na prste jim stopajo...

Na živilskem trgu so se pojavili 10—12-letni otroci, ki ponujajo ljudem živila

Ljubljana, 11. avgusta.

Nadarjenost ni sreča; le talentirani tatovi so lahko zadovoljni, dočim se slikarji vedno sklicujejo na svoje fenomenalne talente ter so strašno nesrečni, ker nihče niti ne kihne zaradi njihove nadarjenosti. Talentirane ljudi ignoriramo tako dolgo, dokler ne začno na debelo ponarejati denarja ali pa pridejo v konflikt — pri salati.

V šolah ne odkrivajo več talentov, kvečjemu je kdo čudovito nadarjen za »spricanje«. Lahko bi pa odkrili marsikje ob počitnicah nenadkriljive talente, preizkušali sposobnosti otrok, čeprav nimamo poklicnih preizkuševalcev. Toda ozkosrčni smo in dolgo nismo niti odkrili trgovčičev na živilskem trgu, ki so bili sicer tako majhni, da so se lahko skrivali celo za salatinimi glavami, vendar bi morali odkriti že prej njihove izredne kupčijske talente. Ko bi jih pa odkrili, bi jih morali tudi odklikovati in poslati v trgovsko akademijo.

Zgodilo se je pa še na nasprotno. Ozkosrčni smo, razumevanja nimamo, v konzervativizmu tičimo itd., pa uničujemo najboljše narodne sile — tako bi morali zaokrožiti o tej delikatni zadevi. Malo je manjkalo, pa bi ti nadarjeni trgovčiči izlekli živilski trg iz krize s svojo podjetnostjo. Trda prede prodajalcem, ki si ne vedo pomagati in popolnoma bi se obupali nekateri. Če bi se njihove trgovske sposobnosti ne potencialno tako v njihovih naslednikih. Slednji so začeli prodajati kar »na svojo roko«. 10—12letni in še mlajši so, vendar so bili že popolnoma kos nelehemu poklicu. Zlasti so moštri v zbujanju sočutja. Tako malo se znajo nakremžiti in ponujati blago s tako drhtečimi glasovi, da se ti mo rako zasmilijo že, če jih samo pogledaš. Kako so podjetni, dokazuje že to, da so se postavljali z zelenjavo ob dohodih na trgu; kdo bi pa tudi ponujal zelenjavo na trgu, kjer je jo že itak preveč in kjer je treba plačati tržnino!

Nekoga dne so za zavohali uboge trgovčice ter jim napovedali tiho vojno. Tržni tržniki so jih začeli preganjati in jim prečit. Otroci so se jih zelo ustrašili a kupčija je cvetela kljub temu še vedno. Otroci so pač podjetni ter se znajo tudi prigraditi ter tihotapiti blago s trga, vse je treba pretrpeti, ko gre za kupčijo in se smeš vredi takoj puške v korzovo. In so

nje: 100 m prosto: Keltischer, Seehof (oba Ewask, Dunaj); 400 m prosto: Seehof, Röddiger (GAK, Gracze); 200 m prsno: Partik (GAK), Jahn ali Berger (Ewask); 100 metrov hrbtino: Röddiger, Seitz (GAK); 3 krat 100 m mešano: Seitz, Keltischer (prsi plavač še ni določen); 4 krat 200 m prosto: Röddiger, Seitz, Keltischer, Seehof, rezerva Posch; skoki: Kromer, Steiner; waterpolo: Wenninger Seitz, T. Patuzzi, Riedl, Müller, Schönfels Lergopore (vsi Ewask), Bauer (Austria).

Velik kolesarski praznik

se nam obeta prihodnjo nedeljo, ko bo ZSK Hermes na svojem prostoru otvoril novo kolesarsko dirkališče. Še nikoli ni bilo za dirkališčne dirke opaziti takega zanimanja, kot je prav te dni. Čim bliže prihaja 14. avgust, tem večje je, kar nam priča vsakovečerni obisk množice gledalcev pri kolesarskih treningih, ki se vršijo do pozne večerne ure. Tudi število udeležencev dirke stalno narašča in je doseglo do sedaj že 75 konkurentov. Svojo prijavo je poslal tudi štajerski dirkač Gattermiz iz Gradca in pride v Ljubljano že v soboto zvečer. Videli ga bomo najbrž tudi v sprevodu kolesarjev, ki se bo ob 13.30 pomikal po ljubljanskih ulicah in sicer s Kongresnega trga po Selenburgovi ulici, Dunajski cesti, Gosposvetski cesti, Celovški cesti, ob pivovarni Union na Medvedovo ulico, skozi Kavskovo ulico ter čez prelaz na Hermesovo igrišče. Bo to prava kolesarska parada naših in tujih dirkačev, na čelu katere bo šla železničarska godba »Sloga«, igrajoč svoje izborne koračnice. Takoj po sprevodu začnejo dirkači izvajati obširni spored najzanimivejših in napetih dirkališčnih točk, med katerimi bo prav tako igrala omenjena godba. Gledalcem bo ob tej priliki dana možnost razlikovati prave dirkališčne mojstre od začetenikov ali cestnih vozačev, ki bodo šele prvič nastopili v tovrstni borbi na dirkališču tako v brzini kakor tudi v sprintih in drugih tehnikah, katere so marsikateremu še neznanne. — Dragocena in krasna darila, ki so jih v ta namen poklonile naše trvdke, posamezniki kakor tudi sam ZSK Hermes, so deloma razstavljena v izložbi Zvezne knjigarnice v Selenburgovi ulici pri glavni pošti in se bodo razdelila med zmagovalce poimnih točk istega dne na družabnem večeru.

Lahkoatletsko prvenstvo Ljubljane za poedince. V soboto in nedeljo obkrajat s pričetkom ob 15. uri bo priredila SK Ilirija na svojem igrišču lahkoatletsko prvenstvo Ljubljane za poedince. Ker se bo tekmovalo v vseh disciplinah, ki so na programu tudi za državno prvenstvo in ki je obenem tudi izborno tekmovalje za sestavo naše reprezentance za balkansko olimpijado v Atenah, bo to za naše atlete velika preizkušnja, koliko so zmorni prispevati k sestavi reprezentance. Do sedaj smo vsako leto podprli reprezentanco z dolgoletnimi sprinterji, letos pa upamo, da bomo to lahko storili še v kaki drugi disciplini. Naši atleti, zavedajoč se vseh teh momentov, so pridno trenirali, kar nam daje garancijo, da bo sobotna in nedeljska borba za prva mesta ostra. Program gornjega prvenstva obsega tudi disciplino, katere naša športna publika še ni videla v Ljubljani, to je metanje diska s helmskim stilom.

— Ali je kradla? Saj pravim, kako so dandanes pokvarjeni že otroci!

— Morda je pa kdo nji kaj izmaknil.

— Najbrž je kaj izgubila. Zdalj so pač gope že tako »nobe«, da pošiljajo otroke na trg. Zakaj pa lahko grem jaz vsak dan sama!

— Kje je mama? Pojdva k nji! Je ukazal stražnik.

Deklica je bila silno prestrašena, mislila je, da jo bodo zaprli. Jokala je tako, da je bila salata vsa mokra.

Procesija je prišla do branjevke, deklirane matere. Branjevka se je ustrašila čudnega sprevoda in zardela; vedela je takoj, koliko je ura, čim je zagledala objokanega otroka.

— Vaša punca je prodajala salato. Ali ne veste, da je to prepovedano?

— Gospod stražnik, saj je nisem poslala, sama je šla. Kar vzame si salato in jo nese prodajat ker ima pač takšno veselje do prodajanja.

— Saj vam ne verjamem. Povem vam, da bomo zatirali to kupčevanje in samo, če koga dobimo v roke —! Kaj pa mislite, če bi otroci prodajali zelenjavo po vsem mestu, kjer bi se komu ljubilo, potem bi kmalu več nihče ne prodajal na trgu. Moral bi vas naznaniti.

Deklica se je pa tako spokorno jokala, da se je vse srečno izteklo.

Med nevlito

Dama: Vi se bojite nevlite? Sram vas bodi! To ste pa res pravi mož! In še oženiti se hočete.

Razjarjeni oči

— Ali veš, fantič, da če bi mene ne bilo, bi bil največji tepec na svetu.

V bolnici

Zdravnik po amputaciji: — Kaj naj pa storim z vašo odrezano nogo?

— Dajte jo prvemu enonogemu, ki pride mimo.

R. Decourcelle:

23

Prokletstvo ljubezni

Roman.

Po materinem odhodu si je Ramon hitro obrisal solze in odšel v svoj kabinet. Dolgo je sedel tu za mizo in strašno mislil so mu rojile po glavi.

Ubili jo... ubili oboje? Ne, spala bi mirno, on bi se pa še vedno mučil vse prečute dni in nemirne noči.

Zapoditi oboje od hiše? Otroka prešestnice?

Ne, odšla bi k svojemu ljubčku. V pest bi se mu smejala. Opuščati, pozabiti? Tako uči vera.

Ah, kaj šel... Kolika zaostalost!

Srdito je zaškrilpal z zobmi in divja jeza mu je poglajala solze v oči. Ne, osveto se, osveto grozno, ne da bi kdo kaj zvedel o tem.

Vstal je, odprl železno blagajno in vzletel iz nje veliko, zapечатeno kuverto.

— To je moja oporoka.

Odprl jo je in sežgal papir nad svečo, potem je pa začel pisati. Tu pa tam je prenehal, kakor bi razmišljal, solze so se mu zalesketale v oči, pa si jih je takoj nervozno obrisal in nadaljeval pisati.

Kar je dvignil glavo. Zdelo se mu je, da sliši v pritličju rahel šum. Nekaj je komaj slšno zaropotalo v jedilnici, ki je bila kraj salona. Bilo je, kakor bi nekdo rezal z demantom steklo.

— Vlomilec! — je pomislil Ramon in že je hotel skočiti k vratom, pa si je premislil. Iz predalčka je vzel revolver, ugasnil luč in se skril za zastor dobro zaprtega okna.

Kmalu se je prepiral, da je v stanovanju res vlomilec. Steklo na oknu jedilnice je moralo biti že prerezano, kajti Ramon je slišal, kako je vlomilec previdno odpiral okno. In v naslednjem hipu je bil že v salonu. Previdno je stopal bos in tipal okrog sebe. Bil je izkušen vlomilec. Za hip se je ustavil pri mizi, prižgal vžgalico in jo takoj zopet ugasnil. V svitu vžgalice je opazil, kar je iskal.

Brž je pokleknil k blagajni in že je zaškrtnilo vlomilsko orodje. Kmalu je bila železna stena na štirih krajih pritrjena. Pila je rezala železo neverjetno lahko. Vse je šlo gladko. Se malo je zaškrtnilo in pot je bila odprta. Vlomilec je potisnil roko v odprtino in pograbil polno pest bankovcev. Ko je pa hotel potegniti roko nazaj, je prestrašeno kričnil.

Železna pest ga je prišla za vrat in na vso moč stisnila. Hotel se je otresti nezadržljene gosa, pa je takoj začutil, kako ga je pritisnilo krepko telo k blagajni. Eno roko je imel v odprtini, z drugo pa ni mogel ganiti, ker mu jo je stiskala železna pest. Obenem je začutil na sencih hladno cev revolverja.

— Samo besedico... krič... vzdih... pa si mrtev! — je zaslišal neznančev glas.

— To mora biti norec, ki se hoče malo pošaliti z menoj, — je pomislil vlomilec; — davi me in pravi, naj molčim.

Niti ganil se ni, a tudi neznanec je ostal nepremičen.

— So me že zasačili, — je pomislil lopov sam pri sebi. — Za vlom dobim pet let. Kako sem mogel biti tak osel, da sem verjel tem zabitim cepcem! Toda kar je, je. Strahopetno je pa napasti človeka takole z revolverjem, če sam nima niti poštenega pipca... Ah! Saj se zadušim.

Ni se pa niti ganil dobro vedoč, da bi neznanec takoj sprožil, čim bi le poskusil otresti se ga.

— Eno je gotovo, — je razmišljal lopov, — da me namreč tale dečko ne namerava ubiti... Če bi me hotel, bi me že bil.

Kar so neznančevi prsti malo popustili, toda revolver se ni premaknil niti za las.

— Nočem te ubiti, lopov! — je izpregovoril Ramon; — hočem samo preiskusiti tvojo pokvarjenost. Dobro me poslušaj. Izpustim eno tvojo roko, druga pa ostane v blagajni... Saj veš, da te vidim tudi v temi in da mi ne uide nobena tvoja kretnja. Daj mi najprej orožje, kar ga imaš.

— Orožje?... Gospod se šali. Ljudje naše branje grede na delo kar z golimi rokami.

Lopov je bil takoj na konju, čim je spoznal, da se mu ni treba preveč bati. Toda v resnici se je še vedno zelo bal.

Ramon je to dobro čutil.

— Ne, gospod... ničesar nimam, niti pipca... Čemu mi bo orožje! Saj vendar poznamo zakone.

— Sicer pa ni važno, če imaš orožje ali ne. Vidiš, da sem močnejši od tebe, poleg tega pa še oborožen. Le poskusi potegniti roko iz blagajne, ubijem te ko psa!

Lopov se ni ganil. Ramon ga je izpustil in držeč revolver namerjen na njegovo glavo je stopil korak nazaj.

Prižgal je svečo. Lopov je še vedno nepremično čepel pri blagajni. Ko je pa zagledal v svitu sveče Ramonov obraz, je odprl usta, hotel kričniti.

— Če se ganeš, te ustrelim! — je zaklical Ramon.

Vlomilec je molčal. Ramon je ogledoval z zornico postavto, ta obraz, obraščeni z dolgo rdečo brado, orlovski nos, nizko čelo ni motne oči.

Napeto je razmišljal.

Kar se je spomnil. Vse to je nekoč že videl... nekoč... bila je tudi noč... in bilo je pri belih mesečini... Da!... ni se motil. Dobro se je spomnil.

Pred seboj je imel skrunilca mrličev v Penhoetu... pred šestimi leti. Bil je lopov, ki je oropal trupa utopljenca in ki je hotel še živčev žrtve katastrofe na morju ubiti. Morilec, ki je Ramon nanj streljal in ki je po njegovem strahu pobegnil.

Pa tudi lopov se je spomnil, da je tega moža nekje že videl. Groza ga je obšla. Ramon je meril z revolverjem na njegovo glavo. Zakaj neki ni sprožil. Zakaj ni takoj kaznoval zasačenega vlomilca in skrunilca mrličev?

Tudi Ramon je razmišljal o tem. Kar je grozno prebledel. Mraz ga je spreletel po vsem telesu. Strahotna misel mu je šinila v glavo.

— Kako se pišeš? — je vprašal hitro.

— Slimak, — je odgovoril lopov drzno, ne da bi razumel, kaj pomeni nadna izprememba v nasprotnikovem vedenju.

— Kaj praviš?

— Fuselo Rouillard, če že hočete, toda moje pravo ime je Slimak. Morda se ne sliši posebno lepo, zato se pa pozabi. — In pa, tako ime je vseč damam.

— Seveda brez poklica.

— Oprostite, sem delavec, toda zdaj slučajno brez dela.

— Kakšen delavec?

— Brusac... Vedno sem imel rad orožje... toda ta posel zdaj ne gre...

— Torej kradeš?

— Človek se pač mora nekako preživljati... posebno če ima družino.

— Ah, ti imaš...

— Kako bi vam to povedal... babo in paglavca.

— Kaj pa počenja tvoja žena?

Stalinovi najožji sotrudniki

Sovjetski diktator ima pri sebi več rojakov, ki jim najbolj zaupa

Poleg oficijelnih, vsemu svetu znanih sotrudnikov, ima Stalin tudi skrite, zato pa tem zvestejše pomočnike. Svet jih ne pozna niti po imenu, celo v Rusiji njihova imena niso znana, in vendar je moč teh skritih Stalinovih pomočnikov v marsikaterem pogledu mnogo večja od moči in vpliva oficijelnih sovjetskih pravkov. Motil bi se, kdor bi mislil, da so pravi Stalinovi sotrudniki oficijelni predstavniki vlade III. internacionale, ki se o njih zdaj v evropski javnosti toliko govori in piše. Pravi diktatorjevi sotrudniki so večinoma njegovi osebni prijatelji, ožji rojaki, ki oficijelno ne sede v nobenem višem uradu sovjetske države. To so Gruzini in Azerbejdžani, ki so leta in leta potovali s tovarišem Kobo (tako so imenovali Stalina v domačem kraju) širom Rusije in se udeleževali vseh njegovih junaštev, bodisi da je šlo za vlogo v banke, ali atentate na brzo vlake na Krimu. Stalin se je oddolžil svojim zvestim tovarišem s tem, da so postali njegovi privatni svetovalci.

Najintimnejši Stalinov prijatelj in prava njegova senca je Karimov Ramandžaj, izborni strelec, ki zadene baje kamen, vržen v zrak. To je Stalinov telesni stražar, on hodi vedno nekaj korakov za diktatorjem, držeč roko v žepu, vedno pripravljen potegniti revolver, če bi Stalina kdo napadel. Stalin sicer nima rad veselja in petja, vendar pa tu pa tam rad posluša izredno prijeten glas drugega člana svoje najožje okolice Alija Nazarova. Ta pevec čudovito prijetnega, mehkega glasu je znan v Kremlju pod imenom »Rdeči Orfej«; edino njegovo delo je prepevanje.

Politično poročanje je poverjeno možu, ki govori menda vse evropske jezike in ki je kot poklicni kvartirer prepoval val vse svet ter obšel vse igranice in kazime. Politični informator sovjetskega diktatorja se imenuje Nazarov Hain. On zbira informacije

od vsakega, o vsakem, povsod in od povsod. V njegovem kabinetu neprestano poje telefon in čisto mu poroča iz Zeneve ali kjer se pač udeležuje mednarodne konference tudi sam Litvinov.

Zeva Verkinbajeva ni lepa, niti mikavna, je pa zelo spretna strojepiska, kar je razumljivo, sicer bi ne mogla biti strojepiska pri tako nestrpnem in mrkem šefu, kakor je Stalin. Sovjetski diktator sicer nima komornika, pač pa izpolnjuje vse njegove želje in zapovedi bivši natakav v »Grand Hotel de l'Europe« v Petrogradu Bahri Čurabajev. On je tisti, ki mu zaupa Stalin vsak dan tudi svoje grlo, ko drsi po njem tako nevarno orožje, kakor je brčev. Poleg tega je Čurabajev strokovnjak za zadržništvo in prosti čas porabi za snovanje novih oblik zadržništva. Murahimov Sendžaj je rojen finančnik, zato so mu tudi poverjene funkcije finančnega ministra v Kremju. Pod carskim režimom je bil ta mož opetovano kaznovan zaradi ponarejanja denarja. Carske bankovce je znal tako sijajno ponarejati, da so jih mogli ločiti od pravih le največji strokovnjaki.

Eden najzaslužnejših in najzvestejših Stalinovih ožjih pomočnikov je bivši povelnik čezvračke na Kavkazu Murgabekov Hodžabaj, mož izredne telesne, zlasti pa železne živčne konstitucije. On igra s Stalinom šah, v javno življenje ne posega, toda vsak, kdor hoče kaj doseči pri Stalinu, se mora najprej prikupiti zaslužnemu revolucionarju Hodžabaju Murgabekovu. Slednji naj omenimo še moža, ki bi lahko edini izpričal na svoji vesti lojalnost in toleranco sovjetskega režima do vseh veroizpovedanih. Treba je bilo pa mnogo truda in posmehovanja od strani drugih tovarišev, predno je mogel Max Saihof nemoteno odkloniti ponujano mu svinjsko meso, ki ga stare tradicije in vera očetov strogo prepovedujejo.

Starost in bolezn

Pri človeku razločujemo dojenško dobo do 7 odnosno 10 mesecev, ko je dete popolnoma odvisno od matere, zlasti kar se tiče prehrane. Po 10 mesecih matere navadno nehajo dojit otroke, ki začno že hoditi. Otroška doba traja do 7 let, ko dobi otrok stalne zobe. V tem času se nauči otrok pravilno hoditi in govoriti ter se pripravi za šolo. Deška in dekliška doba odnosno šolska doba traja do 13. odnosno 16. leta, do časa spolne dozorelosti. Doba odraslosti sega do 20. odnosno 25. leta, ko se neha rast in razvoj organizma. Doba zrelosti sega do 45. odnosno 50. leta, do tako zvanega klimakterija, ko je konec vseh spolnih funkcij. Pri moških nastopi klimakterij približno 10 let pozneje, kakor pri ženskah. Potem sledi doba starosti.

V otroški dobi se najraje pojavljajo razne infektivske bolezni. Skoraj vsak otrok mora preboleti eno teh bolezni, ki se imenujejo tudi otroške bolezni. To so ošpice, škrlatinka, davica in oslovski kašelj. Zanimivo je, da je razvoj istih bolezni pri različnih starih ljudeh različen, n. pr. pljučna tuberkuloza in da obole nekateri organi raje v otroških letih, nego ko človek doraste. To velja zlasti za rahitis, kostno tuberkulozo in sklepnih revmatizem. Vzrok tiči v prvi vrsti v veliki razliki v rasti in razvoju otroškega organizma in orga-

nizma odraslega človeka. Nasprotno so pa dojenčki dobro obvarovani pred raznimi obolenji. Najboljšo zaščito ima otrok v materinem mleku. Čim pa začne hoditi, je izpostavljen škodljivim zunanjim vplivom, infekciji, prehlajenju itd. Se večja je nevarnost, ko začne otrok hoditi v šolo. V dobi spolnega dozorevanja se rade pojavijo dedne ali živčne bolezni, pa tudi slabokrvnost. Med 20. in 40. letom je nevarnost bolezni najmanjša. Za oba spola je najbolj nevarna doba klimakterija, zlasti kar se tiče duševnega zdravja. Na stara leta človek razmeroma redko obohi.

„Mrlič“ se vrača

V Sarstedtu v Nemčiji je policija ne pričakovano našla na moža, ki je bil že 14 let mrtev. Gre za rudarja Schütteja, ki se ob koncu vojne ni vrnil domov, kjer ga je čakala žena s štirimi otročki, in čez dve leti so ga oblasti proglasile za mrtvega, ker so bila vsa poizvedovanja za njim zaman. Schütte se je pa odpravil ob koncu vojne v srednjo Nemčijo v velikem ovinku mimo svojega rojstnega kraja in rodbine. Zakaj ni hotel domov, ni znano. V Sarstedtu je delal kot rudar in tovariši so ga imeli za tihega čudaka. Izdajal se je za samca in za ženske se ni zmenil. Ni pa povedal, da so ga oblasti uradno že odpravile na oni svet.

Lani se je Schütte ponesrečil in po-

stal je nesposoben za rudarsko delo. Dobival je rudarsko rento in morda bi ne bilo prišlo na dan, da »mrlič« še živi, da ni nedavno pisal dopisnice deželni zavarovalnici v Hannoveru v zadevi svoje invalidske izkaznice. Zavarovalnica je izročila dopisnico magistratu v Sarstedtu in tako je prišlo na dan, da za mrtvega proglašeni mož še živi. Žena je živela 14 let kot vdova in pravi, da je pripravljena živeti zopet z možem, če je bil ta čas pošten. Mož pa še ni pokazal nobene resne volje, da bi se vrnil k ženi. Njegova žena je dobivala skozi vseh 14 let zase in za otroke od države rento, v resnici je bil pa mož še živ. Kako se bo zdaj pobotala z državo, je težko reči, saj je ves denar sproti porabila in ga pač ne bo mogla vrniti.

Največji aeroplan v Evropi

Veliko letalo sovjetske civilne letalske službe krene te dni iz Moskve v Berlin. Gre za letalo ANT 14, ki ima 40 sedežev in ki ga je konstruiral sovjetski inženjer A. N. Tupolev. Namen poleta je pokazati nemški javnosti velike uspehe sovjetskega civilnega letalstva. ANT 14 je največji aeroplan v Evropi. Ima pet motorjev, ki je njih kolistna nosnost 6600 kg, povprečna hitrost letala pa znaša 180 km na uro. Letalo ima oddajno in sprejemno radio-postajo za dolge valove, tako da ima med letenjem neprestano zvezo z zemljo. Sovjetska Rusija je že začela graditi serijo letal tega tipa, ki bodo služila rednemu zračnemu prometu nad sovjetskimi ozemli.

Poleta letala ANT 14 v Berlin se udeležijo več potnikov, med njimi zlasti organizatorji sovjetskega civilnega letalstva. Letalo vzame s seboj tudi 2000 kg tovora. Prvič se ustavi v Kairu, drugič pa v Kraljevcu. V Berlinu ostane nekaj dni in napravi več krožnih poletov nad nemško prestolnico. To naj bi bil prvi korak k tesnejšim stikom med sovjetsko Rusijo in Nemčijo na polju civilnega letalstva.

Lečenje strahu

O tem, kako je treba lečiti strah, razpravlja dr. Jaroslav Barth v članku »Nervoznost in nje lečenje« v reviji »Nova kultura«. Nervozni ljudje čisto tarnajo, da jih je strah, pravi dr. Barth. Boje se vsega, nekateri se bojne, da jih zadene kap, drugi, da jim otrojne srce, tretji se boje viharja, naliva in megle, mnogi ljudje se boje gledalščice, kina in vlaka, drugi zopet se boje osamljenosti, velikega prostiranja, teme, nalezljivih bolezni, nečesa neznanega, groznega, kar jih čaka, imajo strašne slutnje, boje se bolezni, ki se jim baje obetajo, raka, omejitja možganov itd. Od strahu ne morejo delati, pot jim obliva čelo, tresejo se po vsem telesu in ne morejo spati. So celo primeri, ko si hoče človek od strahu končati življenje.

Proti strahu se priporoča v prvi vrsti globoko dihanje. Često zadostuje, da nekajkrat globoko dihamo, pa je strah že premagan. Če pa to ne pomaga, je treba ostati nekaj časa na svežem zraku in čim več spati. Hrana naj bo bolj mlečna, močna in sadna. Človek, ki ga muči strah, je živčno bolan in naj se obrne na zdravnika.

Pred sodiščem

— Samski ali oženjen? — vpraša sodnik moža.

Priča vzdihne in odgovori: — Oženjen.

— Samska ali omožena? — vpraša ženo.

— Samska, — vzdihne priča.

ŠPEDICIJA TURK

LJUBLJANA Masarykova c. 9 (nasproti carinarnici) prevzema

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošilk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija pravičnega zaračunavanja carine po njej deklarirane blaga in vse informacije brezplačno.

Telefon interurban šte. 2157.

PREVAŽANJE

vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjale uprejo kakor tudi s tremi najmodernejšimi avtomobili po dve, tri in sedem ton nosilnosti.

Telefon interurban šte. 2157.

Žrebanje v drž. raz. loteriji

V. razred.

Dne 8. avgusta, so bili izžrebani naslednji večji dobitki:

20.000 Din srečka šte. 6068, 90.639.

10.000 Din srečka šte. 5.659, 35.870, 56.785, 58.492, 7.554, 94.430, 95.387, 97.300, 68.326, 86.385, 73.543, 84.964.

8.000 Din srečka št. 2.428, 10.934, 16.827, 33.615, 36.851, 39.173, 49.701, 54.787, 72.091, 74.711, 97.669, 80.319, 86.600, 51.703.

6.000 Din srečka šte. 377, 21.287, 24.021, 48.913, 76.837, 83.305, 96.303, 97.550, 7.838, 34.064, 43.643, 63.403, 78.000, 81.919, 91.833.

5.000 Din srečka šte. 7.243, 8.658, 19.381, 31.724, 65.431, 70.828, 73.465, 74.735, 90.957, 38.957, 52.250, 65.547, 76.766, 90.636, 99.957, 1.067, 19.096, 26.821, 30.398, 56.219, 56.924.

3.000 Din srečka šte. 7.722, 9.739, 19.682, 93.929, 95.416, 5.773, 51.171, 2.385, 21.808, 22.532, 32.067, 41.302, 64.909, 67.660, 74.782, 84.175, 90.570, 35.288, 48.016, 81.172, 83.304.

Izžrebane manjše dobitke bomo objavljali naknadno. Zaradi telefonskega sprejemanja ne jamčimo za točnost števil.

Žrebanje se bo vršilo vsak dan do 4. septembra in bodo največji dobitki izžrebani šele h koncu žrebanja.

Onim, ki bodo srečke izžrebane za mal dobitke, bomo srečke zamenjali za neizžrebane, tako da bodo mogli nadaljevati igranje na večje dobitke, zato pa naj nam za mal dobitke izžrebane srečke takoj vpošljejo.

Zadružna hranilnica r. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakom! — Na vprašanje brez znakom ne odgovorjamo. Najmanjši oglas Din 5.—

NEDREMIČNINE

ENONADSTROPNO VILO novo, trgovsko, s trg. lokalom, pripravno za trgovino in vinotoč, na prometni točki v okolici Kranja prodam. Vprašati v hotelu Peterlin, Kranj. 3103

PRODAJ

150—200 LITROV TROPICE prvovrstne, domače, dvakrat žgane, po zelo ugodni ceni prodam Karl Škof, Bizeljsko. 3102

TOVARNI AVTO

lahak, z novo zaprto kabino, nosilnost 3000—4000 kg, v dobrem stanju prodam Andovc, elektrožaga, škofljica. 3104

SLUŽBE

BRIVSKEGA POMOČNIKA mladega, dobrega delavca, zmožnega nemškega jezika, sprejme Jos. Premer, brivec v Kočevju. Hrana in stanovanje pri gospodarju. Ponudbe naj prispene do 15. avgusta. 3097

POSOLJA

POT DO LASTNEGA DOMA in blagostanja vsakemu odprta. Pojmanila daje Stavbna hranilnica in posojilnica Ljubljana, Miklošičeva 15. 68/T

STANOVANJA

SOBA IN KUHINJA na dvorišču se odda za 1. september. Vprašati pri D. Rovšek, Kolodvorska ul. 35. 3105

GLASBA

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE OD DIN 15.— prodaja »Slagere«, Aleksandrova cesta 4 (prehod »Viktorije« palače). 69/T

KLAVIRJI, PIANINI

prvovrstnih inozemskih znamk od Din 11.000 naprej. — »Muzika«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 40. 18/T

HARMONIJ

dobro ohranjen, kupim po ugodni ceni. Ponudbe s točnim opisom in ceno na upraviteljsko narodne šole v Trati, pošta Gorenja vas. 3101

za hujšanje

Vam vrnejo vitkost, mladost in lepoto, ker raztopi in odstrani preobilno mast.

Tekom enega leta izgubite na teži 8—14 kg.

Doza 100 tablet Din 46.—, doza 200 tablet Din 74.—.

Proizvajal:

Lekarnar Mr. BAHOVEC, Ljubljana

POUK

PRI AVTOBUSNEM PROMETU bi se rad izučil Ignac Kaiser, Rogatec. 3098

RAZNO

»REFORM« so najpripravnije in najcenejše steklenice za konzerviranje povrtnin in sadja. Glavna zaloga pri tvrdki Lovro Petovar, Ivanjokovi. — Če nikoli na zahtevo. 3099

Najcenejši nakup!

KONFEKCIJA — MODA

ANTON PRESKIE, Ljubljana, Sv. Petra c. 14. 72/T

PSICO JAZBEČARSKO prodam. Vprašati Šmartinska 21/II. 3095

SKOBELNIK (Hobelbank)

in platini stroj »Ideal« se ce. no prodaja. Vprašati: »Slagere«, palača »Viktorije«, Aleksandrova cesta. 3106

ČEVLJI

NA OBROKE »TEMPO«, Gledališka ulica 4 (nasproti operi